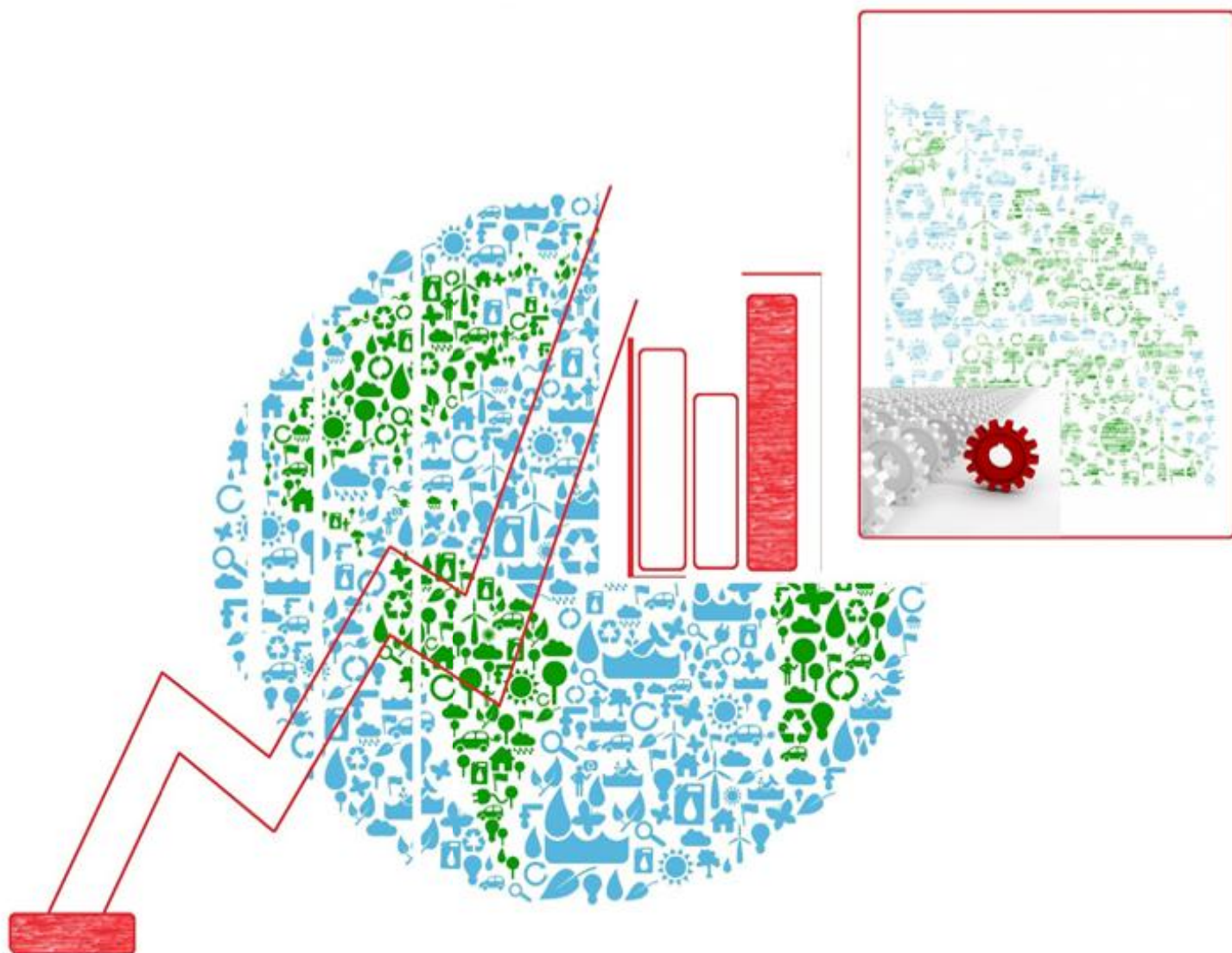

خبرنامه انجمن آمار ایران

سال بیست و یکم - تابستان ۹۲ - شماره ۷۹

بسم الله الرحمن الرحيم

صاحب امتیاز:

انجمن آمار ایران

سر دبیر:

نصراله ایران پناه

iranpanah@sci.ui.ac.ir

هیئت تحریریه:

حمید پزشکی

pezeshk@khayam.ut.ac.ir

هوشنگ طالبی

h-talebi@sci.ui.ac.ir

محمد حسین علامت ساز

alamatho@sci.ui.ac.ir

نشانی مکاتبه:

تهران، صندوق پستی ۱۶۱۴-۱۵۸۱۵

پست الکترونیک:

info@irstat.ir

پایگاه الکترونیک:

www.irstat.ir

تلفن:

۰۲۱-۶۶۴۹۵۵۴۰

دورنگار:

۰۲۱-۶۶۴۹۹۸۲۷

تایپ و صفحه آرایی: هدی توسلی

طراحی جلد:

سعید حیاتی، مریم قائمی

با همکاری: انتشارات مبتکران

شمارگان: ۲۰۰۰

خبرنامه‌ی انجمن آمار ایران، نشریه‌ی خبری این انجمن است که در پایان هر فصل منتشر می‌شود.

هدف اصلی از انتشار خبرنامه، درج اخبار آماری ایران و جهان، آشنایی بزرگان آمار و ایجاد ارتباط میان اعضای جامعه‌ی آماری با یکدیگر و نیز با انجمن آمار ایران است.

برای نیل به اهداف فوق و هرچه پربارتر شدن خبرنامه، از همکاری و همفکری همه‌ی علاقه‌مندان به گرمی استقبال می‌شود. در این راستا: - ضروری است مطالب به نشانی سر دبیر، یا اعضای هیئت تحریریه ارسال شود.

- خبرنامه، در انتخاب، تلخیص و ویرایش مطالب ارسال شده آزاد است.

- مطالب دریافت شده، بازگردانده نمی‌شود. مطالب مندرج در خبرنامه، لزوماً نظر انجمن آمار ایران نیست.

فهرست مطالب

۱	سرمقاله
۱	بیانیه روز آمار
۲	سال جهانی آمار
۶	خانه آمار اصفهان
۷	شادروان دکتر غلامحسین شاهکار
۹	فصلی تازه در نقش آفرینی انجمن‌ها در نظام
تصمیم‌سازی
۱۲	گردهمایی‌های آماری
۱۳	سازمان نظام آمارشناسی
۱۵	آموزش آمار در دانشگاه‌ها
۱۸	معرفی کتاب
۱۸	اخبار دانشگاه‌ها و مراکز آماری
۲۱	دانش‌آموختگان دوره دکتری
۲۴	اطلاعیه شماره ۲ دوازدهمین کنفرانس آمار ایران
۲۷	دوازدهمین کارگاه فرایندهای تصادفی و
کاربردهای آن
۲۸	فرم عضویت در انجمن آمار ایران

سرمقاله

برنام خداوند بنشده مهربان

بیانیه روز آمار

♦ پیام رئیس انجمن آمار ایران به مناسبت روز ملی آمار و برنامه‌ریزی و سال جهانی آمار

ضمن گرامی‌داشت سال جهانی آمار، فرارسیدن روز ملی آمار و برنامه‌ریزی را نیز به همه آماردانان، اساتید، دانشجویان، معلمان، دانش‌آموزان، کاربران و سایر علاقه‌مندان به علم آمار شادباش می‌گویم.

علوم آماری و زمینه‌های مختلف کاربرد آنها روز به روز در حال توسعه و گسترش و نقشی انکارناپذیر در عرصه‌های علمی، برنامه‌ریزی، تصمیم‌سازی و مدیریتی دارند. لذا در سال جهانی آمار برای بزرگداشت علم آمار و تقدیر از سهم علوم آماری در توسعه جوامع، از کلیه دولت‌ها، سازمان‌ها و ارگان‌ها در سراسر دنیا خواسته شده است فعالیت‌هایی ترتیب دهند تا اهمیت علم آمار و کاربردهای آن در گستره‌های علمی، کسب و کار، حکومت، رسانه‌ها، سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی برای آحاد جامعه به نمایش درآید. شایسته است همه دست‌اندرکاران و اعضای جامعه آماری ایران نیز فرصت‌هایی چون روز یا سال جهانی آمار را مغتنم دانسته و در این ایام برای افزایش سطح آگاهی جامعه، گسترش میزان نفوذ و قدرت آمار در جنبه‌های مختلف فرهنگی، اجتماعی، مدیریتی، حرفه‌ای و همچنین ارتقای خلاقیت و توسعه فکری اقشار جامعه در زمینه سواد و فرهنگ آماری اقدام به فعالیت‌هایی موثر بنمایند.

خوشحالم اعلام نمایم که انجمن آمار و مرکز آمار ایران نیز با همکاری دستگاه‌های اجرایی دست‌اندرکار امور آماری و دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی با تشکیل ستاد ملی سال جهانی آمار و شورای برنامه‌ریزی متشکل از هشت کارگروه تخصصی، برنامه‌های متنوعی را متناسب با اهداف سال جهانی آمار تدارک دیده و در سطح ملی به اجرا گذاشته‌اند. امید است با مساعدت و همکاری همگانی اقدامات درخور و موثری صورت پذیرد.

ضمن تبریک مجدد سال جهانی آمار و روز ملی آمار و برنامه‌ریزی، موفقیت همه آماردانان کشور در انجام فعالیت‌های علمی و اجرایی و اقدام برای معرفی نقش و اهمیت علم آمار و کاربردهای آن در زمینه‌های مختلف را از ایزد منان خواستارم.

با آرزوی توفیق الهی
دکتر محسن محمدزاده
رئیس انجمن آمار ایران

یکم. در روزهای پایانی سال جهانی آمار به سر می‌بریم. تا کنون بیش از ۲۳۰۰ سازمان، مرکز، انجمن و گروه آماری در سطح بین‌المللی، در سایت سال جهانی آمار (www.statistics2013.org) ثبت نام و فعالیت‌های خود را در حوزه مورد بررسی ارائه نموده‌اند. در ایران نیز با تشکیل ستاد سال جهانی آمار به همت انجمن آمار ایران، فعالیت‌های گسترده‌ای توسط این ستاد و علاوه بر آن توسط گروه‌های آمار دانشگاه‌ها، مرکز آمار ایران، پژوهشکده آمار، خانه ریاضیات اصفهان، وزارت امور خارجه، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت تعاون، کار و امور اجتماعی، وزارت نیرو، سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی، بیمه مرکزی ایران و دیگر سازمان‌ها و مراکز و استانداری‌ها صورت گرفته است. بخشی از این فعالیت‌ها در سایت و خبرنامه انجمن آمار گزارش گردیده است. بزرگداشت آمار در سال ۲۰۱۳ در سطح بین‌المللی و ایران نشان از اهمیت آمار در تحقیقات و پژوهش‌ها و همچنین آمار رسمی دقیق، در برنامه‌ریزی‌های بخش‌های مختلف جامعه دارد. امید است در آینده‌ای نزدیک شاهد به‌ثمر نشستن این فعالیت‌ها و در نهایت قرار گرفتن این علم بالنده و پویا در جایگاه اصلی آن در جامعه باشیم.

دوم. یکی از مهمترین سرمایه‌های انجمن‌ها، اعضای حقیقی و حقوقی آن‌ها هستند. حق عضویت یکی از منابع اصلی درآمد برای انجمن‌ها محسوب می‌شود. بسیاری از انجمن‌های خارج از کشور، از کل دنیا عضو دارند و با وجود اینکه حق عضویت این انجمن‌ها بین ۲۵۰ تا ۵۰۰ دلار می‌باشد، براساس آمار و ارقام در حدود ۸۰ درصد اعضای انجمن نسبت به پرداخت این مبالغ اقدام می‌کنند. از دانشجویان و دانش‌آموختگان رشته آمار و رشته‌های وابسته به آمار در مقاطع مختلف تحصیلی انتظار می‌رود با عضویت یا تمدید عضویت در انجمن آمار ایران، در پیشرفت اهداف انجمن و در نهایت پیشرفت آمار در کشور سهم باشند. با توجه به آنکه یکی از وظائف نمایندگان انجمن در دانشگاه‌ها و مراکز آماری عضوگیری اعضا جدید و تمدید عضویت اعضای قدیمی می‌باشد، تقاضا می‌شود نمایندگان ضمن بر شمردن مزایای عضویت در انجمن آمار نسبت به این وظیفه مهم اقدام نمایند. از مزایای عضویت در انجمن آمار ایران می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- ۱- دریافت شماره و کارت عضویت که به عنوان یک عضو جامعه آماری در رزومه علمی در نظر گرفته می‌شود.
- ۲- برخورداری از تخفیف ثبت نام در کنفرانس‌ها و سمینارهای انجمن آمار و انجمن ریاضی ایران.
- ۳- دریافت رایگان نشریات ادواری انجمن.
- ۴- با خبر شدن از رویدادهای آماری از طریق ایمیل.

شوند. این سایت از طریق وب سایت انجمن آمار ایران نیز قابل دسترس است.

* ستاد ملی سال جهانی

محمدزاده از تشکیل ستاد ملی سال جهانی آمار با همکاری انجمن آمار ایران، مرکز آمار ایران، پژوهشکده آمار و عضویت شخصیت‌های علمی از دستگاه‌های اجرایی مرتبط با آمار و جمعی از اساتید دانشگاه‌های کشور خبر داد و گفت: در این ستاد شورای برنامه ریزی به ریاست رییس انجمن آمار ایران مرکب از مسئولان هشت کمیته تخصصی با عناوین همگانی کردن آمار، نظام آمار شناسی، آموزش مدرسه، آموزش دانشگاهی، آمار کاربردی، حمایت از تشکلهای آماری، انتشارات و ارتباطات و اطلاع رسانی تشکیل شده است.

وی ادامه داد: این شورا برنامه جامع فعالیت‌ها برای تحقق اهداف این سال را تدوین و به تصویب ستاد ملی سال جهانی رسانده است.

* اهداف سال جهانی آمار

وی اهداف سال جهانی آمار را افزایش آگاهی جامعه در رابطه با قدرت و میزان نفوذ آمار در جنبه‌های مختلف اجتماعی، آموزش و توسعه فکری جامعه به ویژه جوانان در زمینه سواد آماری با نگاه حرفه‌ای، ارتقای خلاقیت و توسعه در علوم آمار و احتمالات ذکر کرد.

* آمار علم، هنر و ابزار است

رییس انجمن آمار ایران معتقد است که آمار نه تنها علم بلکه ابزار و هنر نیز هست. وی ادامه داد: به کارگیری علم آمار باعث جمع آوری اطلاعات صحیح، خلاصه کردن، تحلیل دقیق و استنباط صحیح از اطلاعات می‌شود و نتایج آن در اموری نظیر برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری و مدیریت کاربرد دارد.

این کارشناس حوزه آمار با اشاره به هنر بودن علم آمار گفت: علم آمار با روش‌های علمی این امکان را فراهم می‌سازد تا به جای آنکه بزرگترین مجموعه مورد مطالعه که همان جامعه است و بررسی آن به طور معمول موجب صرف وقت و هزینه زیاد و دقت کم می‌شود، بتواند زیرمجموعه‌ای از جامعه که نمونه نامیده می‌شود، را مورد مطالعه قرار داده و نتایج آن را به جامعه تعمیم دهد. از این طریق با سرعت و دقت بیشتر و صرف هزینه کمتر نتایجی معتبر حاصل می‌شود.

به گفته محمدزاده چون این بخش از آمار با صرفه جویی در وقت و هزینه باعث افزایش سرعت در انجام امور آماری می‌شود، خود به منزله هنر است.

محمدزاده در خصوص ابزار بودن آمار بیان داشت: هر محقق برای انجام تحقیقات خود در هر زمینه و هر سطحی پس از تعیین مساله مورد نظر اقدام به جمع آوری اطلاعات، خلاصه‌سازی، تحلیل و نتیجه‌گیری می‌کند.

وی در ادامه افزود: در هر یک از مراحل فرایند تحقیق لازم است از روش یا ابزاری علمی استفاده شده تا با دقت و سرعت آن

سال جهانی آمار

♦ مصاحبه ایرنا با رئیس انجمن آمار ایران در خصوص سال جهانی آمار

متن کامل مصاحبه ایرنا با آقای دکتر محسن محمدزاده به عنوان رئیس انجمن در تاریخ ۱۳۹۲/۰۵/۱۲ در خصوص سال جهانی آمار (در لینک <http://irna.ir/html/1392/13920512/80760392.htm> قابل مشاهده است).

تهران - رییس انجمن آمار ایران نامگذاری سالی به نام «سال جهانی آمار» را فرصتی برای تقدیر از علم آمار که نقش مهمی در توسعه جوامع دارد، دانست.

محسن محمدزاده روز شنبه در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی ایرنا، افزود: سال ۲۰۱۳ میلادی که به نام سال جهانی آمار نامگذاری شده از تمامی دولت‌ها و سازمان‌ها در سراسر جهان خواسته شده است فعالیت‌هایی ترتیب دهند تا اهمیت علم آمار و کاربردهای آن در گستره‌های علمی، کسب و کار، حکومت، رسانه‌ها، سیاستگذاری و جامعه به نمایش درآید.

وی با اشاره به سال جهانی آمار که از سوی انجمن‌های بین‌المللی نامگذاری شده است، اظهار داشت: به دنبال نامگذاری روز ۱۰ اکتبر سال ۲۰۱۰ میلادی از سوی سازمان ملل متحد به عنوان روز جهانی آمار و انجام فعالیت‌هایی مفید در سطح بین‌الملل برای همگانی کردن و ارتقای علوم آماری، انجمن‌های بین‌المللی بر آن شدند که سال ۲۰۱۳ میلادی را به نام سال جهانی آمار نامگذاری کنند که مورد استقبال و همکاری انجمن‌های علمی، سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی زیادی قرار گرفت.

محمدزاده گفت: خوشبختانه در ایران نیز در سال‌های گذشته دست اندرکاران آمار و برنامه‌ریزی به این مهم توجه داشته‌اند و روز یکم آبان ماه را به طور رسمی «روز ملی آمار و برنامه‌ریزی» نامگذاری کرده‌اند و هر سال برنامه‌های ویژه‌ای برای بزرگداشت این روز از سوی انجمن آمار ایران، مراکز علمی و دستگاه‌های اجرایی متعدد برگزار می‌شود.

* سال جهانی آمار و سازمان‌های مورد خطاب

این فعال حوزه آمار کشور گفت: برای سال جهانی آمار، مرکز آمار ایران و سازمان‌های دیگر نظیر وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، آموزش و پرورش، نیرو، فرهنگ و ارشاد اسلامی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان سنجش کشور، موسسه استاندارد، شهرداری و برخی نهادهای دیگر مخاطب هستند.

وی افزود: وب سایت سال جهانی آمار با همکاری تمامی انجمن‌ها، نهادها و مراکز آماری جهان راه اندازی شده و در دسترس عموم قرار گرفته است تا افراد از برنامه‌ها و فعالیت‌هایی که در سراسر جهان در این خصوص به وقوع می‌پیوندد، مطلع

باید به آن توجه بیشتری شود.

* فرهنگ آماری در کشور باید ارتقا یابد

وی تاکید کرد: گرچه لزوم کاربرد آمار در برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری‌ها بر مدیران و مسوولان پوشیده نیست اما باید فرهنگ آماری در بین آحاد مردم ارتقا یابد.

وی یادآور شد: انجمن آمار ایران یکی از انجمن‌های فعال در کشور است که بیش از ۲۲ سال در زمینه آمار فعالیت‌هایی را در عرصه‌های گوناگون انجام می‌دهد.

محمدزاده تاکید کرد که توسعه فرهنگ آماری در کشور از طریق برگزاری همایش‌ها، نشر مجلات علمی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی با همکاری دانشگاه‌ها و سازمان‌های آماری از جمله فعالیت‌های متنوع انجمن آمار ایران در جهت گسترش فرهنگ آماری در کشور به شمار می‌رود.

وی افزود: انجمن آمار ایران تاکنون ۱۱ کنفرانس دو سالانه آمار و هشت سمینار احتمال و فرایندهای تصادفی در کشور برگزار کرده است که در هر کنفرانس حدود یک هزار نفر و در هر سمینار بیش از ۳۰۰ نفر شرکت می‌کنند و با ارایه مقالات خود آخرین یافته‌های علمی را در اختیار جامعه علمی کشور قرار می‌دهند. به‌علاوه از یافته‌ها و تجربیات علمی شرکت‌کنندگان دیگر کشورها نیز برخوردار می‌شوند.

محمدزاده با اشاره به دیگر فعالیت‌های انجمن آمار ایران گفت: انتشار دو مجله علمی - پژوهشی، یک نشریه علمی - ترویجی، یک مجله دانشجویی و خبرنامه از دیگر اقدامات انجمن است که نقش زیادی در نشر و ترویج علوم آماری در کشور داشته است.

* اعتماد عمومی به آمار

محمدزاده معتقد است: هر چند در سال‌های اخیر استفاده از آمار در کشور افزایش یافته، اما اعتماد عمومی به آمار رشد نداشته است که یکی از علل آن می‌تواند انطباق نداشتن نتایج طرح‌های آماری با واقعیت و ناموفق بودن برنامه ریزی و تصمیم‌گیری بر اساس آنها باشد.

وی گفت: طرح‌های آماری کلان کشور که نتایج آن اثرات عام در کل جامعه دارد گاهی توسط افرادی اجرا می‌شود که نه تنها از اطلاعات صحیح استفاده نمی‌کنند بلکه از تخصص لازم نیز برای تحلیل آنها برخوردار نیستند.

رییس انجمن آمار ایران تاکید کرد: با توجه به گسترش روز افزون زمینه‌های تخصصی آمار و تنوع تخصص‌های مورد نیاز برای اجرای یک طرح، یک نفر با مدرک دکتری آمار هم نمی‌تواند در همه شاخه‌ها و گرایش‌های آمار صاحب نظر باشد، چه رسد به اینکه یک طرح کلان آماری را افرادی غیر متخصص آماری اجرا کنند.

وی از اهداف تأسیس انجمن آمار ایران از بدو تأسیس را پیگیری و فراهم کردن شرایط لازم برای حل معضل یاد شده عنوان کرد. وی گفت: با برگزاری نشست‌های متعدد و همفکری متخصصان مختلف در نهایت طرحی با عنوان سازمان نظام آمارشناسی تهیه

مرحله انجام شود. در صورتی که حداقل در یکی از این مراحل از روشی ناصحیح استفاده شود، نتیجه نهایی تحقیق خلاف واقع یا فاقد اعتبار علمی خواهد بود. محمدزاده گفت: روش‌های آماری به عنوان یک ابزار علمی به محقق کمک می‌کند که هر یک از مراحل تحقیق را با سرعت و دقت اجرا کند و در انتها نیز به نتایجی معتبر دست یابد.

* تفاوت در ارائه نتایج آماری

محمدزاده اظهار داشت: گاهی برخی آمارها (به طور مثال نرخ بیکاری یا نرخ تورم) از سوی دو منبع متفاوت اعلام می‌شود. این اختلاف می‌تواند ناشی از تفاوت اطلاعات یا داده‌های ورودی، تفاوت در تعاریف یا نحوه تحلیل داده‌ها باشد. چنانچه شرایط اولیه برای داده‌ها یکسان سازی شود، هیچ گاه نباید تفاوتی در نتایج حاصل از یک فعالیت آماری به‌دست آید.

وی تاکید کرد: مرکز آمار ایران سازمانی است که متولی تولید و انتشار آمارهای رسمی کشور است.

استاد آمار دانشگاه تربیت مدرس تصریح کرد: اطلاعات و داده‌ها برای آمارشناس مفاهیم متعددی دارد، ممکن است که با مقایسه دو شاخص در دو زمان متفاوت وضعیت را بهتر یا بدتر ارزیابی کنیم اما این همه حرف نیست.

وی در ادامه بیان داشت: برای مقایسه دو موضوع بر اساس شاخص‌ها، باید دید شاخص‌ها از نظر محتوی و شرایط اندازه‌گیری یکسان هستند یا خیر.

به گفته وی ممکن است شاخصی بیانگر افزایش تعداد دانشجویان یک مقطع تحصیلی در دانشگاه‌های کشور در یک مقطع زمانی نسبت به مقطع زمانی قبل خود باشد، اما این افزایش کمی را اگر با توجه به رشد جمعیت با هم مقایسه کنیم باز هم افزایش را نشان می‌دهد؟

* آمار به مثابه آینه

محمدزاده تصریح کرد: آمار به مثابه آینه است و واقعیات جامعه را به طور عینی منعکس می‌کند. اما گاه افرادی این نتایج را به درستی انعکاس نمی‌دهند که مشکل از آمار نیست.

وی بیان داشت: گاه یک آینه محدب یا مقعر ساخته می‌شود که واقعیات را بزرگتر یا کوچکتر از آنچه که هست، نشان می‌دهد. اما علم آمار در صورتی که به درستی و توسط افراد متخصص به کار گرفته شود، همواره مانند یک آینه تخت واقعیات عینی را منعکس می‌کند.

* توسعه آمار در ایران

رییس شورای برنامه‌ریزی سال جهانی آمار معتقد است: در سال‌های گذشته در ایران علم آمار رشد قابل توجهی یافته و توجه به علم آمار اگر چه هنوز کافی نیست، اما مناسب است.

وی در ادامه گفت: هم اکنون در اغلب سازمان‌ها و نهادهای مختلف واحد آمار و اطلاعات ایجاد شده است. هر چند متأسفانه در این واحدها اغلب افراد غیر متخصص شاغل هستند، اما روند جذب آمارشناسان متخصص در این واحدها رو به بهبود است و

کاربردهای آن به کارشناسان، مدیران، دانشجویان، محققین سایر رشته‌ها، دانش‌آموزان و عموم مردم، معرفی پیشرفت‌های اخیر در حوزه‌های مختلف آمار، طراحی و تهیه بروشور، پوستر، بئر و شعار، معرفی پیشکسوتان و صاحب‌نظران آمار، طراحی مسابقات علمی برای پخش از صدا و سیما، چاپ تمبر یادبود و ضرب سکه به مناسبت سال جهانی آمار را از دیگر برنامه‌های پیش بینی شده برای سال جهانی آمار اعلام کرد.

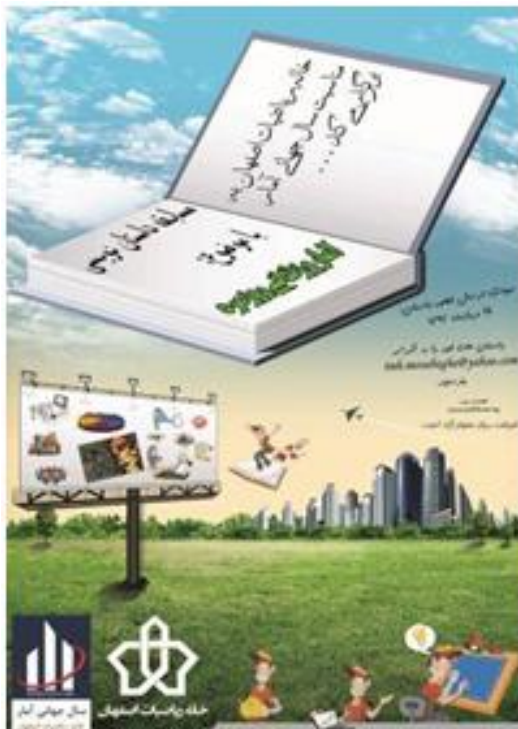
وی در پایان ابراز امیدواری کرد با همت و همکاری مسئولان و دست‌اندرکاران امور آماری، اساتید، دانشجویان و کارشناسان آماری بتوان در تحقق اهداف سال جهانی آمار اقدامات موثری انجام داد به گونه‌ای که شاهد افزایش فرهنگ آماری در بین آحاد جامعه و استفاده صحیح از علم آمار در سطوح مختلف برنامه‌ریزی، تصمیم‌سازی و انجام تحقیقات علمی باشیم.

♦ برنامه‌ها و فعالیت‌های خانه ریاضیات اصفهان در سال جهانی آمار (۲۰۱۳)

خانم مریم قائمی، خانه ریاضیات اصفهان

mghaemi55@yahoo.com

چهارمین جلسه سال جهانی آمار در تاریخ ۹ تیر ۱۳۹۲ با حضور آقایان دکتر رجالی، دکتر ایران‌پناه، دکتر جمشیدیان، فاتحی، ولی‌زاده، نجفی، صانعی و خانم‌ها دکتر گلی، دکتر هاشمی، نکوئی، همتی‌پور، اسماعیلی، حاجیان، خادم‌القرآن، اثنی‌عشری، عطائی، نوری، وحید و قائمی برگزار شد. در این جلسه موارد زیر مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت:

۱- برگزاری مسابقه آمار در زندگی روزمره

پوستر و اطلاعیه مسابقه آمار در زندگی روزمره در هفت بخش

و برای تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه شده است. وی یادآور شد: در صورت تصویب و اجرایی شدن این طرح، افرادی که بخواهند در اجرای پروژه‌های آماری سازمان‌ها شرکت داشته باشند، باید قبلاً از سازمان نظام آماری مجوز یا گواهی دارا بودن تبحر لازم برای فعالیت در زمینه مربوطه را کسب کرده باشند. در این صورت از بروز خسارات هنگفت ناشی از به کارگیری نتایج غلط طرح‌های آماری جلوگیری به عمل خواهد آمد. اگر فردی بدون داشتن تبحر و گواهی لازم اقدام به طراحی یک ساختمان کند، در نهایت اشکال کار او با تخریب ساختمان هویدا خواهد شد. اما از آنجا که نتایج یک طرح آماری به طور معمول برای برنامه‌ریزی و اتخاذ تصمیماتی ملی استفاده می‌شود، چنانچه نتایج طرح آماری نادرست باشند، اثر آن پنهان است و پس از انجام تصمیم و تحمیل خسارت پدیدار می‌شود. همچنین برد تأثیر آن در سطح ملی است، به گونه‌ای که تمام جمعیت کشور را متضرر می‌سازد. وی ادامه داد: بنابراین تخصص و تبحر مجریان پروژه‌های آماری از حساسیت زیادی برخوردار است و باید توجه ویژه‌ای به آن صورت بگیرد.

* توسعه فرهنگ آمار از سال‌های ابتدای آموزش

محمدزاده معتقد است: فرهنگ آماری باید از آموزش در مدارس شروع و در میان دانش‌آموزان نهادینه شود. در این راستا اجرای برنامه‌ی ملی آمار مربوط به وزارت آموزش و پرورش مصوب سال ۱۳۹۰ شورای عالی آمار، تدوین استانداردهای ملی محتوای آموزش آمار از پیش دبستانی تا دبیرستان، معرفی اهمیت آموزش آمار در مدارس از طریق رسانه‌ها، اجرای مسابقات دانش‌آموزی آمار و تأسیس خانه‌های آمار در شهرها از جمله برنامه‌هایی است که در ستاد ملی سال جهانی برای ترویج فرهنگ آماری در نظر گرفته شده است.

وی یادآور شد: نخستین خانه آمار هم اکنون در شهر اصفهان راه اندازی شده است که این مهم می‌تواند به گسترش فرهنگ آماری کشور کمک شایانی کند.

محمدزاده اظهار داشت: زمینه‌های مختلف علم آمار به سرعت در حال توسعه و گسترش است. بنابراین فعالیت‌هایی نظیر بررسی چالش‌ها و فرصت‌های آموزش عالی در رشته آمار، بازنگری برنامه‌های آموزشی رشته آمار در سطوح مختلف تحصیلی، تدوین برنامه آموزشی برای زمینه‌های جدید آمار، تهیه سرفصل دروس آمار و تدوین نحوه تدریس آنها در سایر رشته‌ها، تدوین دروسی برای تقویت توانمندی کارشناسان آمار، در برنامه کاری ستاد ملی آمار قرار گرفته است.

رییس انجمن آمار ایران گفت: برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی و پژوهشی بر اساس نیاز مراکز اجرایی و تهیه بروشور یا کتابچه‌های آماری از جمله برنامه‌هایی هستند که به منظور ترویج و معرفی کاربرد آمار در فعالیت‌های آماری دستگاه‌های اجرایی در نظر گرفته شده است. محمدزاده ترجمه و انتشار کتب عمومی در زمینه آمار، تهیه و نشر مقاله یا کتابهایی برای معرفی آمار و

مشخصی نداشته است.

مرکز مشاوره آماری به صورت جزئی در بخش دانش‌آموزی، در تالار گفتگوی سایت خانه به زودی راه‌اندازی خواهد شد. از جمله اهداف این طرح، مشاوره به صورت آنلاین در پروژه‌های درس آمار و مدل‌سازی دبیرستان اجرا خواهد شد.

۴- کارگاه‌های آموزشی برای معلمان ابتدایی

به دلیل موفقیت دوره قبل (یک دوره این کارگاه‌ها برای درس آمار کلاس دوم ابتدایی به سرپرستی خانم سمیرا حاجیان برگزار شد که با استقبال زیاد معلمان همراه بود) این موضوع به صورت وسیع‌تر، برنامه‌ریزی و کارگاه‌های مشابه در دوره‌های بعدی برگزار خواهد شد.

۵- کارگاه‌های آموزشی معلمان دبیرستان در درس آمار و مدل‌سازی

پیشنهای و برنامه کامل اجرایی آن توسط آقای دکتر احمد جمشیدیان آماده شده است و به دلیل شلوغی برنامه‌های خانه ریاضیات اصفهان، اجرای آن به بعد از ماه مبارک رمضان با همکاری سرکار خانم اله‌بخش و ترکان برای تهیه اطلاعیه و اطلاع‌رسانی آن در آموزش و پرورش صورت خواهد گرفت.

۶- بخش تجهیز کارگاه آمار خانه ریاضیات :

در این بخش محتوای آماری ۱۵ فعالیت آماری ویژه دانش‌آموزان راهنمایی، دبیرستان، دانشجویان و معلمان، تهیه و طرح ساخت برخی وسایل آن در دست اقدام است.

۷- تبلیغات و گسترش فرهنگ آماری در سطح شهر ایجاد بنر - پوستر - بروشور و به سرپرستی خانم خادم‌القرآن و تهیه موضوعات و محتوای این بخش

به دلیل هزینه‌های بالای تبلیغاتی این مورد محدود به تعریف اسپانسرها شد. از جمله مورد پیشنهادی توسط سرکار خانم مریم وحید در شرکت گز سکه است. این همکاری در بسته بندی محصولات این شرکت و مشارکت آقای سرمست در امر طراحی می‌باشد.

۸- همایش روز اول آبان ۱۳۹۲

برنامه‌ای مشترک برای روز اول آبان - روز آمار - با دانشگاه‌های اصفهان، صنعتی، شیخ بهایی و پیام نور با هماهنگی آقای فاتحی در دانشگاه صنعتی اصفهان، آقای دکتر ایران‌پناه در دانشگاه اصفهان، آقای دکتر جمشیدیان و سرکار خانم دکتر هاشمی دانشگاه شیخ بهایی صورت پذیرد.

۹- همایش روز اول آبان ۱۳۹۲ برگزاری همایش یک/دو روزه در آبان ۱۳۹۲ با عنوان آشنایی با فعالیت کارشناسان آمار و مدارک پزشکی در بخش بهداشت و درمان.

جلساتی با همکاری سازمان تامین اجتماعی، خدمات درمانی و آموزش پزشکی دانشگاه اصفهان به سرپرستی خانم دکتر فرخنده سجادی برنامه‌ریزی شده است که به زودی اعلام خواهد شد.

عکس، وبلاگ، کلیپ، نقاشی، شعار و جمله و پوستر تهیه شد. آخرین مهلت ارسال آثار ۲۰ مهر ۱۳۹۲ و دریافت آثار از طریق آدرس ایمیل statistics_2013@mathhouse.org تعیین شده است.

آگهی، پوستر و سایر مشخصات این مسابقه برای اطلاع‌رسانی در سایت خانه ریاضیات اصفهان به آدرس خانه ریاضیات، <http://www.mathhouse.org> قرار دارد.

۲- برگزاری مسابقه بهترین پروژه درس آمار و مدل‌سازی در دبیرستان‌ها (به همراه ارائه و اجرای آن در قالب پوستر یا سخنرانی) و مسابقه بخش دانشجویی به سرپرستی آقای دکتر ایران‌پناه

با توجه به تعطیلی مدارس و دانشگاه‌ها، این مورد با تهیه اطلاعیه مسابقه، پوستر و سایر موارد اجرایی، به زودی برای مهر امسال آماده خواهد شد.

۳- راه اندازی اولیه بخش‌های مرکز مشاوره آماری (بخش غیر صنعتی) به سرپرستی خانم هاله نکویی، گروه ارتباط با صنعت به سرپرستی خانم دکتر ساره گلی و گروه مطالعاتی خانه ریاضیات اصفهان به سرپرستی خانم دکتر مریم هاشمی

بخش گروه ارتباط با صنعت، با برگزاری مدرسه تابستانی آمار به سرپرستی خانم دکتر ساره گلی کار خود را آغاز نموده است. تعداد ۷۰ نفر عضو در این گروه ثبت نام نموده‌اند که برخی از آنها در مدرسه تابستانی آمار حضور دارند. اساسنامه و اهداف و سایر جزئیات گروه ارتباط با صنعت در حال تکمیل است. این بخش زیر مجموعه بخش آمار خانه ریاضیات اصفهان قرار دارد. در بررسی اشکالات طرح مدرسه تابستانه، این طرح با رفع اشکالات از جمله اطلاع‌رسانی دیر هنگام و جزئیات ثبت نام، در دوره‌های بعدی مجدداً برگزار خواهد شد. بخش گروه مطالعاتی آمار و مرکز مشاوره آماری به دلیل پاره‌ای ایرادات هنوز فعالیت

خانه آمار اصفهان

دکتر محمدحسین علامت ساز، عضو موسس و عضو هیات امنای خانه آمار

اصفهان

به دنبال معرفی سال ۲۰۱۳ میلادی به عنوان سال جهانی آمار از سوی مراجع بین‌المللی، بسیاری از دانشگاه‌ها و سازمان‌های آماری در سراسر جهان و از جمله کشور اسلامی ایران به این پروتکل جهانی پیوستند. این نهادها با بزرگداشت این سال آن را بهانه‌ای برای هر چه عمومی‌تر کردن مفهوم، نقش و کاربرد آمار در توسعه و پیشرفت جوامع بشری قرار داده‌اند. به همین منظور به پیشنهاد هیات مدیره انجمن آمار ایران و همکاری و حمایت مرکز آمار ایران ستاد ملی سال جهانی متشکل از شخصیت‌های علمی و اجرایی کشور تشکیل شد. اهداف کلی این ستاد به شرح زیر تعیین گردید:

- افزایش آگاهی جامعه در رابطه با قدرت و میزان نفوذ آمار در جنبه‌های مختلف اجتماعی.
- آموزش و توسعه فکری جامعه، مخصوصاً جوانان، در زمینه سواد آماری با نگاهی حرفه‌ای.
- ارتقا خلاقیت و توسعه در علوم آمار و احتمالات.

بر این اساس، ستاد برای ۸ کمیته کاری متشکل از اساتید و شخصیت‌های علمی و اجرایی کشور تحت عناوین زیر برنامه‌ریزی نمود:

- کمیته همگانی کردن آمار کمیته نظام آمارشناسی
- کمیته آموزش مدرسه‌ای
- کمیته آموزش دانشگاهی
- کمیته آمار کاربردی
- کمیته حمایت از شکل‌های آماری
- کمیته انتشارات
- کمیته ارتباطات و اطلاع‌رسانی.

نتایج و پیشنهادهای بر آمده از نشست‌های این کمیته‌ها در نشریه سال جهانی آمار که چند شماره آن تا کنون منتشر شده است منعکس می‌شود.

همچنین به مناسبت سال جهانی آمار در ایران، به ابتکار آقای دکتر علی رجالی ستاد استانی سال جهانی آمار نیز در اصفهان با حضور مدیران گروه‌های آمار، برخی از شخصیت‌های علمی و اجرایی دانشگاه‌ها، آموزش و پرورش و دستگاه‌های اجرایی استان اصفهان با همکاری و میزبانی خانه ریاضیات اصفهان تشکیل شد و طی نشست‌های متعدد، که در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۹/۱۶ آن، ریاست انجمن آمار نیز حضور داشتند، ستاد کمیته‌ای اجرایی تشکیل داد که فعالیت‌های چشمگیر گذشته و آتی آنها در خبرنامه و از جمله در بخش اخبار دانشگاه‌ها و سایر سازمان‌های آماری همین شماره منعکس شده است.

یکی از ایده‌های ابتکاری این ستاد تأسیس "خانه آمار" در سال جهانی آمار در اصفهان بود که مورد استقبال علاقمندان قرار گرفت. شنیدنی است که در واقع ایده راه اندازی "خانه ریاضیات" نیز در اصفهان و در سال جهانی ریاضیات، سال ۲۰۰۰ میلادی، اتفاق افتاده بود و هم اکنون ده‌ها خانه ریاضیات در کشور فعال هستند. به همین منظور، آقایان دکتر هوشنگ طالبی و دکتر محمد حسین علامت ساز از دانشگاه اصفهان و آقایان دکتر سعید پولادساز و دکتر علی زینل همدانی از دانشگاه صنعتی اصفهان، از سوی ستاد به عنوان هیات مؤسس مأمور راه‌اندازی خانه آمار در اصفهان شدند. از اهداف کلی خانه آمار آماده سازی و ترغیب جوانان و نوجوانان برای تحقق اهداف فرهنگی - آموزشی با عنایت به لزوم ارتقاء کمی و کیفی دانش و کاربرد آمار، بهبود روش‌ها و انجام پژوهش‌های علمی کاربردی، استفاده بهینه از توانمندی‌های جوانان، مهیا نمودن زمینه تعامل و بروز خلاقیت‌های فردی و گروهی، استعدادیابی و رشد دانش‌آموزان و دانشجویان و ایجاد همکاری دانشگاهیان با صنعت در زمینه آمار تعیین شد. بر این اساس هیات مؤسس اساسنامه خانه را تدوین نمود و جهت اظهار نظر به هیات مدیره انجمن آمار ایران ارسال نمود. اساسنامه در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۲۶ هیات مدیره انجمن و سپس مورد تأیید شهردار اصفهان، آقای دکتر سقائیان نژاد، قرار گرفت. در تاریخ ۱۳۹۲/۵/۲۸ جلسه‌ای با حضور شهردار اصفهان، اعضا هیات مؤسس، آقای دکتر علی رجالی، ریاست خانه ریاضیات آقای دکتر علی دانایی، نماینده انجمن آقای دکتر نصراله ایران پناه و چند تن از دبیران آموزش و پرورش و شخصیت‌های اجرایی استان در خانه ریاضیات تشکیل شد و خانه آمار اصفهان اولین خانه آمار در ایران، عملاً تشکیل شد.

متعاقباً در جلسه بعدی، هیات مؤسس نسبت به انتخاب و تعیین اعضای هیات امناء و شورای علمی - اجرایی که به موجب اساسنامه دو رکن اصلی خانه هستند اقدام و جهت تأیید به ریاست هیات امناء، شهردار اصفهان، ارسال نمودند.

در ادامه، با توجه به استقبال از این حرکت علمی و فرهنگی و پرسش مکرر علاقمندان، اهداف اصلی، وظایف و فعالیت‌های پیش‌بینی شده خانه آمار ذیلاً آورده می‌شود:

اهداف: خانه آمار به منظور اشاعه دانش آماری، ایجاد بستری مناسب برای آموزش‌های ضمنی و جانبی و آگاهی از اهمیت و جایگاه علم آمار و کاربردهای آن در زندگی روزمره، صنعت و برنامه‌ریزی کشور و آشنایی نوجوانان با مسائل مختلف علوم آماری از طریق آموزش، پژوهش، تعامل نزدیک و همفکری دانش‌آموزان، دانشجویان، دبیران، اساتید و کارشناسان آمار ایجاد می‌شود. هدف اصلی خانه آمار عمومی کردن آمار، آشنایی جوانان و نوجوانان با علم آمار و کاربردهای آن و نیز گسترش فرهنگ صحیح اطلاع‌رسانی و تحقیق گروهی در میان آنان است.

وظایف و فعالیت‌ها:

به منظور نیل به هدف‌های مذکور در ماده اول این اساسنامه، خانه

شادروان دکتر غلامحسین شاهکار

ساحت اندیشه و علم آمار، با درگذشت استاد والا قدر آقای دکتر غلامحسین شاهکار داگذار شد. مدرس والامقام و قلم توانایی که در خدمت علم و فضیلت بود و آمارشناسانی عالی قدر را به جامعه آمار کشور هدیه نمود. از خداوند می‌خواهیم

پاداش خیر و خدمت آن عزیز را با متنعم گرداندن او از رحمت گسترده اش عطا فرماید.

متن زیر را در مورد زندگی نامه شادروان دکتر غلامحسین شاهکار، آقای دکتر مصطفی رزمخواه نماینده انجمن آمار ایران در دانشگاه فردوسی مشهد تهیه نموده اند که از ایشان تشکر می‌گردد. همچنین از اساتید بزرگوار آقایان دکتر بزرگنیا، دکتر صادقی و دکتر طارقیان برای مطالب تهیه شده در باره آن مرحوم تقدیر نموده و آرزوی طول عمر برای آنان داریم.

• زندگی‌نامه مرحوم دکتر غلامحسین شاهکار

دکتر غلامحسین شاهکار در بهمن ماه سال ۱۳۱۹ خورشیدی در شیراز چشم به جهان گشود. وی پس از اتمام تحصیلات ابتدایی و متوسطه خود در شیراز، عازم تهران شد و در سال ۱۳۴۳ مدرک کارشناسی ریاضی را از دانشگاه تهران دریافت کرد. پس از گذراندن یک دوره یکساله در دانشسرای عالی، به دانشگاه مشهد رفت و به عنوان معلم حل تمرین دروس مرحوم پروفسور تقی فاطمی مشغول خدمت شد. یک سال بعد، برای گذراندن دوره کارشناسی ارشد ریاضی به شهر محل تولد خود بازگشت و همزمان با تحصیل، خدمت خود را در قالب مربی نیمه وقت ادامه داد. غلامحسین شاهکار در سال ۱۳۵۰ پس از دریافت مدرک کارشناسی ارشد در رشته ریاضی، با دعوت رئیس وقت دانشکده علوم ریاضی دانشگاه مشهد، به طور رسمی به استخدام این دانشگاه درآمد. ایشان در سال ۱۳۵۲ با استفاده از بورس وزارت علوم برای ادامه تحصیلات عازم انگلستان شد و به دلیل علاقه‌اش به ریاضیات کاربردی و آمار، رشته تحصیلی خود را تغییر داد. وی در سال ۱۳۵۴ مدرک کارشناسی ارشد آمار را از دانشگاه شفیلد انگلستان دریافت کرد و بلافاصله به دانشگاه ولز منتقل شد. او تحصیلات خود را در رشته نظریه صف ادامه داد و در سال ۱۳۵۷ موفق به کسب مدرک دکترای تخصصی از دانشگاه ولز انگلستان شد. مشارالیه پس از اخذ مدرک دکترای تخصصی در سال ۱۳۵۷ به ایران بازگشت و به تدریس و پژوهش در دانشگاه فردوسی مشهد ادامه داد. این پژوهشگر در سال ۱۳۷۹ به مرتبه استادی ارتقا یافت. از جمله جوایز و آثار ارزنده ایشان می‌توان به «طرح و تحلیل آزمایش‌ها» و «تحلیل رگرسیونی کاربردی» به عنوان کتاب‌های برگزیده سال دانشگاه تهران، استاد نمونه دانشگاه فردوسی مشهد،

آمار اصفهان اقدامات زیر را به عمل خواهد آورد.

- ایجاد ارتباط علمی، تحقیقاتی و آموزشی در سطح ملی (کشور جمهوری اسلامی ایران) و بین‌المللی و تبادل نظر بین معلمان، محققان و متخصصان و سایر کارشناسانی که به نحوی با دانش آمار و احتمال در ارتباط هستند.
- ترغیب و تشویق دبیران، دانش‌آموزان و دانشجویان جهت شرکت در امور آموزشی و پژوهشی
- تلاش به منظور ارتقاء سطح علمی دانش‌آموزان و دانشجویان و کسب و انتقال مهارت‌های آموزشی از طریق ایجاد کارگاه‌های آموزشی برای مقاطع مختلف آموزشی.
- طراحی آموزشی: تغییر و تحول در نحوه آموزش، برای کاربردی کردن آمار به عنوان ابزار یا تفکری برای انجام پژوهش‌های کاربردی و برنامه‌ریزی.
- انتقال تجارب علمی و توسعه حرفه‌ای دبیران آمار و ایجاد زمینه همکاری و مشارکت علمی بین آن‌ها.
- بررسی کتاب‌های درسی و ارائه نظرات و پیشنهادات برای بهبود تألیف کتب درسی از نظر کمی و کیفی.
- ایجاد پل ارتباطی میان مراکز آموزشی یا دوره‌های مختلف تحصیلی برای رفع مشکلات آموزشی در دروس آمار و همچنین برقراری ارتباط با دیگر خانه‌ها، انجمن‌های علمی و صنایع و دستگاه‌های آماری داخلی و خارجی.
- همکاری با انجمن آمار ایران، آموزش و پرورش، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مرکز آمار ایران، پژوهشکده آمار ایران، کتابخانه‌های معتبر در سطح استان و کشور و امور فرهنگی شهرداری‌ها، سازمان‌ها و بنیادهایی که در زمینه آمار و احتمال و نیز آموزش آن فعالیت دارند و سایر نهادها، شرکت‌ها و مؤسسات با نظر شورای علمی اجرایی.
- برنامه‌ریزی جهت برگزاری اردوها و همایش‌های علمی به منظور افزایش بینش و آگاهی از علم آمار و کاربردهای آن در میان دانش‌آموزان، دانشجویان، دبیران و کارشناسان آمار.
- انتشار کتب و نشریات علمی در زمینه آمار، احتمال و کاربردهای آن‌ها
- گسترش فرهنگ اطلاع‌رسانی از طریق آموزش، تولید مواد و انجام آموزش‌های مجازی و تولید CDهای آموزشی، علمی در زمینه آمار
- تأسیس کتابخانه آمار تخصصی و ایجاد ارتباط کتابخانه‌ای با سایر کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی.
- سایر امور طبق نظر شورای علمی اجرایی (که با اهداف خانه آمار انطباق دارد). شایان ذکر است که همزمان با تأسیس خانه آمار، خانه فیزیک اصفهان نیز دایر گردید و به این ترتیب با مجموعه ۳ خانه ریاضیات، آمار و فیزیک مقدمات تأسیس "شهر علم اصفهان" نیز مهیا گردید.

خود نیز نهایت سعی را داشته‌اند از آن جمله کتاب احتمال ایشان در دانشگاه شریف به چاپ پنجم رسیده است. علاوه بر این، سایر تألیفات استاد که دستمایه تدریس سایر همکاران است نام و یاد ایشان را برای همیشه در خاطره‌ها زنده خواهند داشت و هرگز حضور ایشان در جمع دانشگاهیان خالی نخواهد بود.

همواره به یاد این گوهر پاک خواهیم بود

شاگرد مکتب دکتر شاهکار

ابوالقاسم بزرگنیا

• آقای دکتر حسن صادقی، دانشیار گروه آمار دانشگاه فردوسی مشهد

رفتی ز دیده‌ام از دل‌مانی روی نام نیک و روی خوش می‌ماند یادگار

دکتر شاهکار عزیز، یکی از بهترین یاران صمیمی و مهربان و یکی از اساتید برجسته گروه آمار از میان ما رفت و در خانه ابدی ساکن شد. تقدیر الهی چنین بود که شمع محفل یاران خاموش شود و پرواز زود هنگامش دوستان مانده را از وجود عزیزش محروم نماید.

افتخار همکاری و دوستی با دکتر شاهکار را از سال ۱۳۵۲ که گروه تازه تأسیس آمار و ماشین‌های حسابگر تشکیل شده بود پیدا کردم و در طول همکاری بیشتر و بیشتر با هم صمیمی شدیم و مشترکاً در دانشگاه‌های پیام نور، آزاد اسلامی و خیام این همکاری ادامه یافت. در تمام این دوران از رفتار دوستانه و اخلاق انسانی و اطلاعات با ارزش ایشان درس‌ها آموختم که هیچگاه فراموش نخواهد شد. به معنی واقعی کلمه جایش در میان ما خالی است و در هر گوشه‌ای از دانشگاه‌هایی که با هم همکاری داشتیم، قیافه مهربان و دوستانه‌اش ایشان در نظرم مجسم می‌گردد. روحش شاد و یادش گرامی باد.

حسن صادقی

• آقای دکتر حامد رضا طارقیان، استاد گروه ریاضی کاربردی دانشگاه فردوسی مشهد

چند روزی است که جامعه علمی به ویژه جامعه ریاضی و آمار کشور در ماتم فقدان یکی از اساتید برجسته آمار و احتمال به سوگ نشسته است. در شامگاه پنجشنبه ۲۱ شهریورماه سال جاری نای خوش نوای استاد فرزانه روانشاد دکتر غلامحسین شاهکار آرام آرام به خاموشی گرایید و مرغ جاننش تا بام ملکوت به پرواز درآمد تا در خلوتگاه عرش به بارگاه لم‌یظلی اذن حضور یابد. امید که تاکنون به پاس همه خوبی‌های دوران حیاتش که بشمارند در روضه رضوان و در سایه‌سار رحمت حق، به آرامش ابدی رسیده

دریافت لوح تقدیر از چهارمین و پنجمین جشنواره فردوسی اشاره نمود. به تعدادی از آثار استاد در ذیل اشاره شده است:

۱- آشنایی با فرآیندهای تصادفی. تألیف: Erhan Cinlar. ترجمه: غلامحسین شاهکار، ابوالقاسم بزرگنیا. انتشارات دانشگاه صنعتی شریف، چاپ اول ۱۳۸۰.

۲- آشنایی با نظریه صف‌بندی. تألیف: غلامحسین شاهکار. انتشارات دانشگاه پیام نور، چاپ اول، ۱۳۷۵.

۳- تحلیل رگرسیونی کاربردی. تألیف: H. Draper, N. R. and Smith, ترجمه: غلامحسین شاهکار، ابوالقاسم بزرگنیا. انتشارات مرکز نشر دانشگاهی، چاپ اول، ۱۳۷۸ (کتاب برگزیده سال).

۴- طرح آزمایش‌ها (۱). تألیف: غلامحسین شاهکار، ابوالقاسم بزرگنیا. انتشارات دانشگاه پیام نور، چاپ اول، ۱۳۷۵.

۵- طرح آزمایش‌ها (۲). تألیف: غلامحسین شاهکار، ابوالقاسم بزرگنیا. انتشارات دانشگاه پیام نور، چاپ اول، ۱۳۷۶.

۶- طرح و تحلیل آزمایش‌ها. تألیف: Douglas C Montgomery, ترجمه: غلامحسین شاهکار. انتشارات مرکز نشر دانشگاهی، چاپ اول، ۱۳۸۰ (کتاب برگزیده سال).

۷- مبانی احتمال. تألیف: Saeid. Ghahramani, ترجمه: غلامحسین شاهکار، ابوالقاسم بزرگنیا. انتشارات دانشگاه صنعتی شریف، چاپ چهارم، ۱۳۸۴.

۸- مبانی نظریه صف. تألیف: D. and Harris, C. M. Gross, ترجمه: غلامحسین شاهکار. انتشارات مرکز نشر دانشگاهی، چاپ اول، ۱۳۷۲.

در ذکر سجایای اخلاقی استاد گرانقدر از قلم اساتید و افتخارات معاصر جامعه آمار و ریاضی مطالبی در ذیل آمده است.

• آقای دکتر ابوالقاسم بزرگنیا، استاد گروه آمار دانشگاه فردوسی مشهد

از شمار دو چشم یک تن کم وز شمار خرد خواران بیش

افتخار دارم طبق وظیفه چند خطی به عنوان قدیمی‌ترین دوست استاد عزیز و برجسته گروه آمار دانشکده علوم ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد بنویسم. دوستی ما بالاتر از همکاری صمیمانه در تمام مدت که بیشتر از چهل سال آن فقط در دانشگاه فردوسی مشهد بوده ادامه داشته است، که نه تنها برای من بلکه برای تمام دوستان و همکاران گروه نیز افتخارآمیز بوده است.

دکتر غلامحسین شاهکار نه تنها استاد منحصر به فرد در درس احتمال و فرآیندهای تصادفی بودند که سایر دروس دانشگاهی را در رشته آمار در صورت لزوم با تبحر قابل ستایش تدریس نمودند. اخلاق و رفتار قابل تحسین ایشان زبان‌زد دوستان و دانشجویان بوده و خواهد بود. آنچه از ایشان آموخته‌ایم، همواره چراغ راه و مشکل‌گشای ما بوده است. دکتر غلامحسین شاهکار با آثاری که از خود به جا گذاشته‌اند، علاوه بر معلم اخلاق بودن در تألیفات

فصلی تازه در نقش آفرینی انجمن‌ها در نظام تصمیم‌سازی

نشست هم اندیشی روسای انجمن‌های علمی با جناب آقای دکتر توفیقی سرپرست وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در روز دوشنبه ۹۲/۶/۴

سرپرست وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با تاکید بر تمرکززدایی و واگذاری امور به دانشگاه‌ها از طریق توانمندسازی و ظرفیت‌سازی مدیریتی و تصمیم‌گیری در دانشگاه‌ها، بر ضرورت ایفای نقش جدی‌تر انجمن‌های علمی در نظام تصمیم‌سازی کشور در حوزه وزارت علوم و سایر بخش‌ها تاکید کرد.

به گزارش خبرنگار علمی ایسنا، دکتر توفیقی که در جمع نمایندگان ۳۱۱ انجمن علمی در ساختمان وزارت علوم سخن می‌گفت پس از استماع نظرات نمایندگان انجمن‌های علمی با ابراز خرسندی از حضور در این نشست، آمادگی خود را برای پیگیری مطالبات و درخواست‌های انجمن‌ها اعلام و خاطرنشان کرد: انجمن‌های علمی در طول سال‌های اخیر از نظر کیفی و کمی رشد داشته و دستاوردهای خیلی خوبی هم داشته‌اند. شخصا در جریان عملکرد برخی از انجمن‌های علمی از نظر تاثیرگذاری که در صنعت داشتند و از حیث انتشارات علمی، مقالات و ارتباطات بین‌الملل این انجمن‌ها بوده‌ام و فعالیت انجمن‌های علمی قابل دفاع است.

وی با بیان این که مشکلاتی وجود دارد که راه حل آنها در دست خود انجمن‌ها است گفت: مشکلی که در نظام برنامه‌ریزی است و برخی از مشکلات ما به آنجا برمی‌گردد این است که در قانون برنامه و مبانی آن معمولا مراجع تصمیم‌گیری نوشته می‌شود ولی چگونگی تصمیم‌گیری نوشته نمی‌شود. تصور من این است که انجمن‌های علمی ادعایی ندارند که می‌خواهند در نظام تصمیم‌گیری نقشی داشته باشند، بلکه آنها می‌خواهند در نظام تصمیم‌سازی نقش داشته باشند. مثلا گفته می‌شود که سازمان مدیریت مسئول تبیین قانون بودجه است، که مرجع تصمیم‌گیری آن مشخص است و یا مثلا می‌گویند که دولت باید مرجع آیین‌نامه راتصویب کند، اینها همه مشخص هستند ولی اینکه چگونه باید

باشد. آری او سبکبال رفت اما چشمان بسیاری از دوستدارانش را به نم و دل‌های فراوانی از همکاران و شاگردانش را به غم نشاندد. جرقه آشنائی اینجانب با مرحوم دکتر شاهکار در میانه دهه شصت خورشیدی زده شد، هنگامی که در بدو استخدام در گروه آموزشی ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد و ناآشنا با اصطلاحات رایج آماری، در جستجوی استادی بودم که بتواند و مهمتر از آن بخواهد تا در روانسازی ترجمه کتابی که در زمینه فرایندهای تصادفی در دست داشتم مرا راهنمایی کند. سرانجام این جستجو مرا به اطاق کار استاد بی‌بدیل فرایندهای تصادفی یعنی دکتر شاهکار رهنمون شد. استاد را چون همیشه غرق در مطالعه یافتیم. درخواستم را مطرح کرده و راهنمایی‌های لازم را گرفتم و سپس ایشان را برای انجام کارهای علمی که تا جان در بدن داشت لحظه‌ای از آن غفلت نکرد، تنها گذاشتم. به تدریج با این شخصیت آشنا شدم گنجینه‌ای بود از علم و اخلاق، جلوه‌ای بود از حلم و بردباری، گذشت و مردانگی. نگاه نافذش، تواضع و فروتنی‌اش، آرامش توأم با وقارش، سختکوشی و مسئولیت پذیری‌اش، ادب توأم با متانتش و به واقع تمام وجودش برای طالبان و جستجوگران درس بود. در طی این دوران گاه و بیگاه فرصتهائی فرارویم قرار می‌گرفت و به محضر فیاض استاد شرفیاب می‌شدم تا در انجام برخی از کارهای تحقیقاتی به مباحثه و مجادله علمی بپردازیم. دکتر شاهکار را در زمینه آمار و احتمال استادی به غایت توانا، صاحب اندیشه‌ای منضبط و والا، آموزگاری عاشق و دانا، پژوهشگری دقیق و بی ادعا، مؤلف و مترجم آثاری فاخر و مانا و رفیقی شفیق و همکاری با وفا یافتیم. مراتب علمی ایشان بر همگان روشن است اما با همه این اوصاف، استاد بسیار متواضع بود و در ملاقات‌های حضوری تا خود را برای عرض ادب و احترام به محضرش آماده می‌کردیم او سلام کرده و با اصطلاح معمول خود یعنی "روز شما بخیر" برایمان ایامی بر کام آرزو کرده بود.

آنچه منبأ نمونه از سجایای اخلاقی و علمی دکتر شاهکار ذکر شد نه همه اوصاف استاد فقید ماست که نیازی هم به استقصای کامل نیست. بلکه به فرموده سیدالسادین ذکر مصادیقی اندک از کنش و منش مردی است که نه تنها در کلاس‌های درس بلکه در گستره محیط کار خود به دیگران آموخت. تردیدی ندارم که جمله شاگردان کلاس‌های رسمی و غیر رسمی او با شنیدن خبر تأسفبار سفر بی بازگشت استاد، تمام قد به احترام ایشان ایستاده‌اند و زمزمه کرده‌اند که: آموزگار من، از هرچه هست و نیست، تو جاودانه‌ای. با عرض تسلیت به بازماندگان محترم استاد دکتر غلامحسین شاهکار و جمله همکاران و شاگردان و علاقمندان ایشان برای روح بزرگ آن دانشی مرد فرزانه آرامش و شادی آرزو می‌کنم.

حامد رضا طارقیان

وزارت علوم، نمایندگان انجمن‌های علمی به بیان درخواست‌های انجمن‌ها از وزارت علوم پرداختند که از مهمترین این خواسته‌ها می‌توان به نهادینه‌سازی اثربخشی انجمن‌ها در ذهن تصمیم‌گیرندگان کشور، کاهش مداخلات وزارت علوم در انجمن‌های علمی، مشخص شدن جایگاه انجمن‌های علمی در حوزه فناوری، نقش انجمن‌های علمی در رفع چالش‌های کشور، آمادگی انجمن‌ها برای مساعدت به ارزیابی وضعیت فعلی علوم تحقیقات و فناوری و تبیین آنچه دولت دکتر روحانی تحویل می‌گیرند و جلوگیری از استخدام فله‌ای عضو هیات علمی در برخی دانشگاه‌ها اشاره کرد.

توفیقی رییس جمعیت توسعه علمی ایران در ادامه سخنان خود گفت: مساله بعدی نگاه سرمایه‌گذاران به انجمن‌های علمی است که نگاهی هزینه‌ی است و نگاه سرمایه‌گذاری نیست. ما انجمن‌ها باید به صورتی خودمان را نشان بدهیم که دولت، بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران در صورت همکاری با انجمن‌های علمی بدانند که ارزش افزوده‌ای وجود خواهد داشت. از دید نظام بودجه‌ی دولت، انجمن‌ها الان تنها پول خرج می‌کنند. در جهان نگاه به سرمایه‌گذاری روی دانش نگاه بسیار جدیدی است. انجمن‌های علمی بر روی تولید ناخالص ملی چه تاثیری دارند؟ بنابراین یکی از موانعی که در دولت است برای این است که این نگاه را در ذهن دارند و ما هم نتوانستیم که این نگاه را عوض کنیم؛ بنابراین پیشنهاد می‌کنم که در این زمینه‌ها کار شود و انجمن‌ها تاثیرات خودشان را در توسعه کشور و تولید ناخالص کشور نشان دهند. وی درباره نقش انجمن‌ها در دیپلماسی علم و فناوری گفت: ما در عرصه‌های علمی بین‌المللی خیلی کم حضور داریم و اگر انجمن‌های علمی در عرصه بین‌المللی حضور داشته باشند، معتقد هستم که می‌توانستند اثرات تحریم‌ها را کاهش دهند. ایران در مجامع جهانی حضور کم‌رنگی دارد و بعضاً غیبت دانشمندان و متخصصان ما در مجامع بین‌المللی تاثیراتی منفی داشته است مثل تحریم دانشگاه‌ها، مقالات و غیره. یکی از دلایل اجرای این تحریم‌ها این است که ما در آن مجامع حضور نداشتیم و از غیبت ما سوء استفاده می‌شود. اساساً تجربه نشان داده است که اگر ارتباطات علمی بین کشورها قوی شود در روابط سیاسی آنها بسیار تاثیرگذار خواهد بود.

توفیقی گفت: در سال‌های گذشته در مورد دانشگاه کارآفرین خیلی صحبت کردم و می‌خواهم امروز در مورد وزارت کارآفرین هم صحبت بکنم. در صحبت نمایندگان انجمن‌ها به این مطلب اشاره شد که در ساختمان وزارت علوم برای هر رشته‌ای ده‌ها شورا است ولی انجمن‌های علمی در آنها نیستند، این مساله درست است. من همیشه بر این باور معتقد بودم که وزارتخانه از نظر مدیریتی باید به گونه‌ای عمل کند که دانشگاه‌ها توانمند بشوند و نباید خودش کار دانشگاه‌ها را انجام بدهد.

در پایان دکتر توفیقی از حاضرین خواستند از ورود به بحث‌های سیاسی اجتناب ورزند و مسائل سیاسی را با مسائل علمی نیامی‌زند.

یک تصمیم ساخته شود به نظر من آنجا باید انجمن‌های علمی نقش ایفا کنند.

توفیقی در ادامه گفت: باید تقاضای دانش را در کشورمان زیاد کنیم تا به وجود انجمن‌های علمی نیاز باشد چرا که انجمن‌های علمی کالا تولید نمی‌کنند بلکه دانش تولید می‌کنند؛ بنابراین باید برای این دانش مشتری پیدا شود.

وی با اشاره به مشکل دیگری که راه حل آن بر عهده خود انجمن‌ها است افزود: بعضی از مسائل در جامعه ما هنوز ارزش مشخصی ندارند مثلاً فکر و سرمایه‌های فکری کجا ارزش‌گذاری می‌شوند؟ برای مثال با یک تصمیم غلط، ده‌ها نخبه از کشور مهاجرت می‌کنند. ارزش اقتصادی این مساله کجاست؟ شما دو تصمیم را مقایسه کنید که می‌تواند منجر به دو نتیجه متفاوت شود و ارزش اقتصادی این دو تصمیم با هم مقایسه شوند، چه کسی پاسخگو است؟ من یک تصمیمی برای گزینش هیات علمی اتخاذ می‌کنم که صد نفر از افراد هیات علمی از کشور فرار می‌کنند. چه کسی باید پاسخگو باشد که ارزش اقتصادی این تصمیم کجاست و یا بر عکس؟ من با مشورت با صاحب‌نظران تصمیمی می‌گیرم که باعث می‌شود که پنجاه نفر نخبه جذب شوند. این مساله می‌تواند همه جا مطرح شود. یعنی ارزش سرمایه‌های فکری که انجمن‌های علمی هم جزئی از این سرمایه‌ها هستند را چه کسی تعیین می‌کند؟ چه کسی ارزش‌گذاری فکری می‌کند؟ چه کسی ارزش‌های این تصمیمات را با هم مقایسه می‌کند؟ از دکتر براری - رییس کمیسیون انجمن‌های علمی - خواهش می‌کنم که وارد این عرصه بشوند. ما هم در دولت در صورتی که قسمت بود به این سمت برویم. ما در نظام مدیریتی کشور و در نظام تصمیم‌سازی کشور برای روش‌های تصمیم‌گیری ارزش اقتصادی قائل نیستیم. هر کسی به راحتی هر تصمیمی بخواهد می‌گیرد و در قبال آن تصمیم هم پاسخگو نیست.

وی خاطرنشان کرد: به شدت مخالف مدیریت متمرکز در وزارت علوم هستم که مثلاً جذب هیات علمی، پذیرش دانشجوی دکتری و غیره همه توسط وزارتخانه انجام بشود با این تصور که دانشگاه‌ها نمی‌توانند این کار را به خوبی انجام بدهند. حتی اگر این پیش‌فرض هم درست باشد که دانشگاه‌ها نمی‌توانند کاری را خوب انجام بدهند راه حل این نیست که وزارتخانه آن کار را انجام بدهد بلکه باید دانشگاه‌ها را توانمند کند. یعنی مهمترین وظیفه وزارت علوم، توانمند سازی، ظرفیت‌سازی مدیریتی و تصمیم‌گیری در دانشگاه‌ها است. ما باید دانشگاهی را تصور کنیم که می‌تواند دانشجوی دکتری خود را پذیرش کند و نقطه‌طعنه‌ها را هم نداشته باشد. یعنی اگر قرار باشد که وزارت علوم خودش را متصدی تمام امور بداند اصلاً نیازی به این همه انجمن ندارد. با عدم تمرکز برای انجمن‌ها کار و وظیفه درست می‌شود. البته همه اینها در گرو توانمندسازی خود انجمن‌های علمی است. یعنی خود انجمن‌ها هم باید نشان بدهند که ظرفیت‌های بالایی دارند.

گفتنی است، در جلسه روسای انجمن‌های علمی با سرپرست

اهم موضوعات مطرح شده توسط حاضرین:

- علوم و کمتر شدن مداخله‌ها
- به کارگیری توانمندی انجمن‌ها در گفتمان‌های اساسی
- نهادینه سازی اهمیت انجمن‌ها در ذهن تصمیم گیرنده‌ها
- واگذاری برخی از شبکه‌های تخصصی منطقه‌ای و بین‌المللی به انجمن‌ها
- بهره‌گیری از توانمندی انجمن‌ها به عنوان نهادهای میانبر
- ایجاد پارک انجمن‌های علمی ایران
- پذیرش و درک نقش انجمن‌های علمی در رفع مشکلات کشور
- تعریف انجمن‌ها به عنوان نهاد در دانشگاه‌ها، جهت استفاده از امکانات و تسهیلات دانشگاه مانند سالن
- تدوین کتابی تحت عنوان "نقش انجمن‌های علمی در مدیریت چالش‌ها و حل مسائل کشور" با ۴ فصل تحت عناوین
 - ۱- چالش و مسائل کشور کدام است؟
 - ۲- نقش انجمن‌ها در رفع مسائل چیست؟
 - ۳- چالش‌ها و مسائل هر انجمن کدام است؟
 - ۴- نقش دولت در رفع چالش‌ها کدام است؟
- مورد توجه قرار گرفتن شیوه تولید علم به صورت گروهی
- اصلاح آیین‌نامه ارتقای وزارت علوم
- تشویق انجمن‌های علمی به انجام کارهای گروهی
- واگذاری مسائل، معضلات و کارهای وزارت علوم به انجمن‌های علمی
- انجمن‌ها ناقد و ناظر به امور دستگاه‌های اجرایی باشند
- تهیه آسیب شناسی جدی از حوزه اجرایی انجمن‌ها و ارسال برای جناب آقای دکتر روحانی
- مشخص شدن نقش انجمن‌های علمی سرنوشت ساز توسط کمیسیون
- جلوگیری از ممنوع الخروج شدن اعضای هیات علمی بدلیل موضوع مالیات انجمن‌ها
- تلفیق و تفکیک انجمن‌ها متناسب با ظرفیت
- معرفی انجمن‌های برتر با ذکر دلیل به سایر انجمن‌ها
- توجه به قرآن کریم به عنوان یک کتاب علمی و کتاب مرجع علاوه بر کتاب هدایت در تحقیقات
- اقدام برای بومی کردن علوم در زمینه علوم انسانی و مراجعه به قرآن و سنت
- آزمودن انجمن‌های علمی برای اثبات توانمندی آنها و اعتماد به آنها برای مرجع علمی بودن
- پذیرفتن انجمن‌های علمی به عنوان بهترین مشاوره‌های علمی
- متوقف شدن روند بررسی انجمن‌های علمی توسط حراست و امنیت
- تقسیم بندی و دسته بندی نوع فعالیت انجمن‌های علمی و ایجاد زمینه همکاری انجمن‌ها با وزارت خانه‌ها و

- ایجاد سازو کار مناسب برای افزایش سهم مشارکت انجمن‌های علمی ایران در برنامه توسعه مطابق ماده ۱۸ برنامه پنجم
- ایجاد ساز و کار مناسب برای مشارکت انجمن‌ها در کلیه همایش‌ها، کنفرانس‌ها و برگزاری همایش‌های علمی از طرف انجمن‌ها
- انجمن‌های علمی نقش اصلی در مرجعیت علمی دارند لذا بهره‌گیری از نظرات کارشناسی انجمن‌ها بسیار مورد نیاز است.
- اصلاح قانون حمایت از انجمن‌های علمی
- حمایت از فعالیت انجمن‌های علمی از جمله نشریات علمی
- تسریع صدور مجوز تاسیس انجمن‌های علمی و حمایت از آنها
- مورد تایید واقع شدن درخواست تخصیص بودجه به انجمن‌ها از طرف نمایندگانی که قانون وضع کردند
- وجود ردیف اعتباری مستقل برای بودجه انجمن‌ها
- امکان استفاده از فضای سالن‌های همایش دانشگاه‌ها به صورت رایگان برای انجمن‌ها
- ارزیابی حوزه‌های علمی مثل دانشکده‌ها و دانشگاه‌ها به انجمن‌های علمی سپرده شود
- به انجمن‌های علمی تحت اعتبار وزارت علوم اعتماد شود
- توجه بیشتر به انجمن‌های علمی به عنوان اتاق فکر نظام‌مند
- مشخص شدن وظیفه اصلی انجمن‌ها، آیا قرار است انجمن‌ها، علم را به دانشگاه‌ها ببرند یا واسطه شوند و علم را به جامعه و صنعت بکشانند
- رشد انجمن‌ها در کنار همکاری با دانشگاه‌ها، صنایع و انجمن‌ها با یکدیگر
- بازنگری برنامه‌های آموزشی و ارزیابی برنامه‌ها توسط انجمن‌های تحت حمایت وزارت علوم
- ارائه روش‌های نوین ارزیابی دوره‌های آموزشی به صورت نمونه جهت همکاری موثر در بازنگری برنامه‌های آموزشی کشور
- تفویض اختیار به انجمن‌های علمی در حوزه‌های مختلف

گان در این سمینار را متأثر کرد فوت استاد غلامحسین شاهکار از بزرگان احتمال و فرآیندهای تصادفی بود که در صبح پنج شنبه ۹۲/۰۶/۲۱ به اطلاع رسید، روحش شاد باشد. کمیته علمی نهمین سمینار احتمال و فرآیندهای تصادفی همانند سمینارهای قبلی سعی کرد تا حوزه‌های مختلف این علم را پوشش دهد، در این راستا محورهای سمینار بر اساس موضوعات رده بندی ۲۰۱۰ توسط کمیته علمی سمینار به صورت زیر تعیین شد:

- ۱- مبانی احتمال
- ۲- فرآیندهای تصادفی (سریهای زمانی؛ نظریه صف)
- ۳- قضایای حدی
- ۴- آنالیز و هندسه تصادفی
- ۵- نظریه توزیع‌ها و قابلیت اعتماد (آماره‌های ترتیبی؛ ترتیب‌های تصادفی؛ تابع مفصل و وابستگی)
- ۶- روشهای محاسباتی احتمالاتی و فرآیندهای تصادفی
- ۷- سایر زمینه‌های احتمالاتی و فرآیندهای تصادفی

با یاری ایزد منان و زحمات بی دریغ اعضای کمیته علمی و داوران محترم، تعداد ۱۷۳ مقاله به دبیرخانه سمینار ارسال شد که پس از انجام فرآیند داوری تعداد ۶۵ مقاله برای ارائه به صورت سخنرانی و تعداد ۷۶ مقاله برای ارائه به صورت پوستر پذیرفته شد و مقالات دیگر به دلیل محدودیت زمانی سمینار در اولویت قرار نگرفت. در مجموع ۱۴۱ مقاله پذیرش شد.

از تعداد ۶۵ مقاله پذیرفته شده به صورت سخنرانی ۹ مقاله به صورت سخنرانی ۴۵ دقیقه ای و ۵۰ مقاله به صورت سخنرانی ۲۵ دقیقه ای ارائه شده است. از تعداد ۷۶ مقاله پذیرفته شده به صورت پوستر تعداد ۴۱ مقاله ارائه شده است.

سازمان نظام آمارشناسی

طرح تشکیل سازمان نظام آمارشناسی کشور که توسط انجمن آمار ایران تهیه و برای تصویب به مجلس هشتم ارائه شده بود در کمیسیون‌های مختلف مجلس شورای اسلامی بدون حضور نماینده‌ای از انجمن آمار مطرح و بدون نتیجه بایگانی شده بود. با توجه به احتمال ستاد سال جهانی آمار مبنی بر پیگیری تصویب طرح مذکور، رئیس انجمن آمار ایران و رئیس مرکز آمار ایران طی نامه‌ای مشترک درخواست بررسی و تصویب آن را از رئیس محترم کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی در دوره نهم نمودند. ایشان طرح مذکور را برای بررسی و احیانا تهیه طرح جدید به گروه آموزش عالی و تحقیقات دفتر مطالعات اجتماعی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی ارجاع دادند. در این رابطه جلسه‌ای در روز سه‌شنبه مورخ ۹۲/۴/۴ توسط گروه مزبور در محل مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با دعوت و حضور مشاوران گروه از یک سو و نمایندگان از انجمن آمار ایران مرکب از آقایان دکتر رجالی، دکتر پارسیان، دکتر فقیهی و

مجموعه‌های مرتبط

- اعلام آمادگی شهرداری برای اختصاص یک قطعه زمین برای ایجاد پارک علمی
- رفع مشکلات ثبت انجمن‌ها و شرکت‌های دانش بنیان و ایجاد فرصت برای انجمن‌های علمی
- تجاری سازی نتایج تحقیقات انجمن‌ها
- رفع مشکلات انجمن‌ها در خصوص مالیات به دلیل عدم آشنایی انجمن‌های علمی با قوانین و مقررات مربوط به مالیات
- تعریف جایگاه واقعی انجمن‌های علمی ایران
- برگرداندن اعتبارات آیین‌نامه ای و قانونی که قبلا به انجمن‌ها داده شده بود.

گردهمایی‌های آماری

دکتر محمد امینی، دبیر علمی سمینار

♦ گزارش برگزاری نهمین سمینار احتمال و فرآیندهای تصادفی

نهمین سمینار احتمال و فرآیندهای تصادفی در سال جهانی آمار به میزبانی دانشکده علوم ریاضی دانشگاه سیستان و بلوچستان در تاریخ‌های ۲۰ و ۲۱ شهریور ۹۲ برگزار گردید. تعداد شرکت‌کنندگان در سمینار حدودا ۱۵۰ نفر بود. آنچه که میزبانی این سمینار را نسبت به سمینارهای دیگر متمایز کرده بود علاوه بر مقالات ارائه شده در سمینار به جهت کمیت و کیفیت؛ نحوه داوری‌ها؛ اعلام نتایج داوری؛ عبارت است از نظم و هماهنگی در برنامه‌ها؛ محیط و فضای شاداب و سرسبز دانشگاه؛ مراسم فوق برنامه؛ برگزاری مراسم افتتاحیه و اختتامیه در سالن‌های مدرن و مجهز منحصر به فرد و علاوه بر این حضور ریاست محترم دانشگاه سیستان و بلوچستان در مراسم‌های افتتاحیه و اختتامیه با ایراد سخنرانی بیان‌کننده توجه مسئولین محترم دانشگاه به این سمینار بود. همدلی و مشارکت تمامی اعضای هیات علمی و کارکنان دانشکده علوم ریاضی دانشگاه و به ویژه ریاست محترم دانشکده مورد تقدیر می‌باشد. در این جا لازم می‌دانم از میهمان نوازی مسئولین محترم دانشگاه سیستان و بلوچستان و به ویژه اعضای هیات علمی گروه‌های ریاضی و علوم کامپیوتر و آمار تشکر و قدردانی نمایم. برگزاری مسابقه علمی دانشجویی در حاشیه سمینار که گزارش تکمیلی آن توسط دبیر محترم کمیته علمی مسابقات ارسال خواهد شد، از موارد دیگری می‌باشد که طبق برنامه برگزار گردید. حضور نماینده بنیاد نخبگان نهاد ریاست جمهوری در جلسه اختتامیه جهت اهدای جوایز نقدی این نهاد به تیم‌های اول تا سوم نیز نشان از توجه ویژه مسئولین محترم کشور به مسابقات دانشجویی آمار است که شایسته تقدیر و تشکر می‌باشد. ولی متأسفانه خبری که تمامی اهل علم و شرکت‌کننده

استفاده می‌شود، کم نیست اما با توجه به این که در آنها از آمارشناسان استفاده نمی‌شود، نتایج درستی از مطالعات داده‌ها و تحلیل‌ها به دست نمی‌آید.

به گفته وی در سطح ملی برای پژوهش هزینه می‌شود، اما وقتی نتایج نادرست به دست آمده از مطالعات، به کار می‌رود اصلاحی ایجاد نمی‌کند و در برخی موارد موجب خسارت می‌شود.

وی تاکید کرد: با ایجاد سازمان نظام آمارشناسی (نظیر سازمان نظام پزشکی) جلوی فعالیت افراد بدون صلاحیت در حوزه آمار گرفته می‌شود و تحلیل‌های آماری از سوی فرد مجاز که مورد تایید سازمان نظام آمارشناسی است، انجام خواهد شد.

فقیهی تصمیم برای ایجاد سازمان نظام آمارشناسی را مربوط به سال ۱۳۸۳ عنوان کرد که تاکنون به تعویق افتاده است و گفت: حدود ۹ سال است که آمارشناسان کشور مطالعه و زمینه‌سازی

برای ایجاد سازمان نظام آمارشناسی کشور را شروع کرده‌اند. وی به عنوان نمونه با اشاره به پژوهش‌هایی که به شکل نظرسنجی در کشور انجام می‌شود، گفت: در بسیاری از این نظرسنجی‌ها که نمونه‌ها به طور علمی انتخاب نمی‌شوند، به برآوردهایی می‌رسند که قابل تعمیم به کل جامعه نیست زیرا نمونه انتخاب شده نماینده خوبی برای کل جامعه نبوده است. حال اگر بر اساس این نتایج برخی از نهادها یا سازمان‌ها برنامه ریزی کنند، معلوم است چه بر سر هزینه ملی خواهد آمد.

وی با اشاره به پایه گذاری علم آمار از سوی مرحوم دکتر عباسقلی خواجه نوری گفت: ایشان توانستند نهال علم آمار را در ایران بکارند که خوشبختانه به لحاظ نظری امروزه به درخت تناوری تبدیل شده است.

وی گفت: به دلیل اینکه کارشناسان علم آمار به درستی در ایران به کار گرفته نمی‌شوند بسیاری از متخصصان این علم پس از اخذ مدارک کارشناسی ارشد یا دکتری، جذب دیگر کشورها می‌شوند و از ایران مهاجرت می‌کنند.

فقیهی گفت: کشورهای توسعه یافته به ضرورت حضور آمارشناسان در تصمیم‌گیری‌ها پی برده‌اند و برای همین تقاضای کار برای آمارشناسان در این کشورها بسیار زیاد است.

وی با اشاره به آمارهای رسمی (Official statistics) به عنوان یکی از گرایش‌های علم آمار، تصریح کرد: در بیشتر موارد، متولی آمارهای رسمی در کشور مرکز آمار ایران است. بانک مرکزی و سازمان ثبت احوال کشور از جمله تولیدکنندگان برخی آمارهای رسمی در کشور هستند.

وی گفت: هم اکنون پیش نویس قانون تشکیل سازمان نظام آمارشناسی کشور آماده ارائه است و موضوع در مرکز پژوهش‌ها و کمیسیون آموزش عالی مجلس تحت بررسی است. تشکیل سازمان نظام آمارشناسی پیشنهاد مشترک انجمن آمار و مرکز آمار ایران است. در مرکز پژوهش‌های مجلس کار خوبی در این زمینه انجام شده و بر اساس اطلاعات واصله گزارش آن در حال نهایی شدن است.

دکتر محمدزاده تشکیل و نقاط ضعف و قوت طرح از جوانب مختلف مورد بحث و بررسی قرار گرفت و همچنان به ضرورت تشکیل سازمان نظام آمارشناسی کشور تاکید گردید. امید است با حمایت نمایندگان محترم مجلس در کمیسیون‌های آموزش و تحقیقات، برنامه‌ریزی و مدیریت و امور اجتماعی شاهد تصویب قانون مناسب تشکیل این سازمان در مجلس شورای اسلامی باشیم.

♦ مصاحبه ایرنا با آقای دکتر محمدرضا فقیهی

متن کامل مصاحبه ایرنا با جناب آقای دکتر محمدرضا فقیهی در تاریخ ۱۳۹۲/۰۵/۲۷ در خصوص ضرورت تشکیل سازمان نظام آمارشناسی (در لینک <http://irna.ir/html/1392/13920527/80777964.htm> قابل مشاهده است).

تهران - عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی ایجاد سازمان نظام آمارشناسی را ضرورتی انکارناپذیر دانست و افزود: نبود چنین نهادی تا کنون مشکلات بسیاری را در استفاده از علم پژوهش‌های آماری در مطالعات حوزه‌های اقتصادی و اجتماعی ایجاد کرده است.

محمدرضا فقیهی روز یکشنبه در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی ایرنا با اشاره به سال ۲۰۱۳ به عنوان سال جهانی آمار افزود: وضعیت طرح‌های پژوهشی در استفاده از علم آمار هم اکنون در شرایط خوبی نیست.

وی با مقایسه علم پزشکی در ایران با علم آمار گفت: وضعیت علم آمار کشور نظیر سال‌هایی است که رشته پزشکی شکل گرفت و این در حالی بود که برخی افراد به شکل سنتی و یا با دارا بودن حداقل سواد در امور پزشکی فعالیت می‌کردند.

فقیهی در ادامه افزود: هم اکنون بسیاری از کارشناسان با گذراندن ۲ تا ۳ واحد آمار در دوران تحصیل و آشنایی نسبی با یک نرم‌افزار آماری، تصور می‌کنند که می‌توانند مسایل مربوط به حوزه آمار را در امر تحقیقات حل کنند و این در حالی است که آمار علمی است که استفاده از آن نیاز به کارشناس تخصصی خود دارد.

این متخصص آمار کشور یادآور شد: انجام کارهای پژوهشی که در آنها به فنونی نظیر طرح آزمایش‌ها، نمونه‌گیری، برآورد، آزمون‌ها و مدل‌سازی آماری نیاز است باید به وسیله متخصصان آمار انجام شود.

وی با اشاره به موضوع آمار گفت: آمار از سویی به معنای اطلاعات عددی و از سوی دیگر به معنای علمی است که مسئولیت مطالعات کمی را بر عهده دارد. علم آمار با مدل‌سازی و احتمالات می‌تواند شرایط را پیش‌بینی و در نهایت به تولید دانش و خرد کمک کند. کارشناس آمار تاکید کرد: در صورتی که از آمارشناسان در این امور استفاده نشود، به طور یقین به نتایج نادرستی در تحلیل‌ها خواهیم رسید که تصمیم‌گیری بر اساس این نتایج نادرست موجب هزینه‌های سنگین ملی خواهد شد.

عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی گفت: هم اکنون سرمایه گذاری در کشور برای پژوهش‌هایی که در آنها از روش‌های آماری

خود را معطوف به ایجاد این نظام کرده‌اند.

*اهداف مهم ضرورت نظام آماری در کشور

وی تقویت و توسعه فرهنگ و سواد آماری در کشور، ترویج اصول علمی و دانش فنی آمار، ارتقای کیفیت خدمات آماری در کشور، تامین و ارتقا سطح مشارکت آمارشناسان در امور آماری در جامعه، پشتیبانی و کمک به رشد و اعتلای علم آمار، کاربردی کردن علم آمار در جامعه از طریق تبدیل آن به فناوری و کاریست در زمینه‌های صنعتی، کشاورزی و خدمات و بازرگانی را از اهداف مهم ضرورت نظام آمار برشمرد.

وی اظهار کرد: نظم بخشیدن به امور مربوط به کسب و کار حرفه‌ای و فنی آماری در کشور از طریق وضع مقررات حرفه‌ای و شغلی برای فعالیت‌های آماری، حفظ و حراست از حقوق مادی و معنوی و اخلاقی تولیدکنندگان و مصرف کنندگان آمار، کاهش هزینه‌های تولید و افزایش بهره‌وری در زمینه‌های مختلف، افزایش دقت، صحت و درستی داده‌ها و تحلیل‌های آماری میسر است. وی که مسئول کمیته حمایت از تشکلهای آماری برای سال جهانی آمار است، دیگر اهداف نظام آمارشناسی را تنظیم و ایجاد فرصت‌های شغلی برای دانش آموختگان آمار ذکر کرد.

این متخصص علم آمار گفت: با توجه به اهداف عنوان شده، اگر بپذیریم که نیل به این اهداف نیاز به رهبری و مدیریت، برنامه‌ریزی، متولی و کارگزار دارد اما باید اعتراف کنیم که متأسفانه دستگاه و نهادی برای این امور در کشور وجود ندارد.

وی ادامه داد: این امر موجب شده تا علاوه بر بی‌سامانی و آشفتگی در فعالیت‌های موجود آماری در کشور اعم از کاربرد آمار در تحقیقات علمی، تجزیه و تحلیل داده‌ها و اطلاعات آماری و ارائه یافته‌های مطمئن، از ظرفیت‌ها و سرمایه‌های عظیم و بالقوه آماری کشور استفاده کامل نشود.

به گفته این استاد دانشگاه، عدم بهره‌گیری درست از روش‌های صحیح علمی آماری موجب کاهش کیفیت یافته‌های تحقیقاتی شده که این خود نوعی بی‌اعتمادی را در کاربران به وجود آورده است.

این استاد دانشگاه معتقد است: نباید در تشکیل نظام آمارشناسی به عنوان متولی رسیدگی به امور و فعالیت‌های آماری در کشور فرصت را از دست داد و باید در شکل‌گیری آن به عنوان یک ضرورت تلاش کرد.

*ضرورت ایجاد نظام آماری

طالبی با اشاره به شفاف‌تر شدن این ضرورت و همچنین ترسیم وضعیت فعلی مشاوره‌های آماری افزود: به‌طور مثال تامین و ارتقا سطح سلامت و بهداشت در جامعه به طور عام از وظایف دولت است اما در کشور مردم وقتی دچار بیماری می‌شوند برای تامین سلامتی خویش به‌طور مستقیم به پزشک مراجعه می‌کنند. پزشک نیز برای تشخیص بهتر در بسیاری از موارد بیمار را به آزمایشگاه و یا بخش‌های تشخیصی معرفی و ارجاع می‌دهد.

وی ادامه داد: این بخش‌ها و مراکز آزمایشگاهی که دارای وسایل

وی تاکید کرد: علم آمار مهمترین ابزار برای تصمیم‌گیری در بخش‌های دولتی و خصوصی است بنابراین مدیران برای تصمیم‌گیری درست نیاز به علم آمار دارند. روش‌های آماری بخشی جدایی ناپذیر از ابزارهای حوزه مدیریت است.

وی خاطرنشان کرد در صورتی که علم آمار به‌درستی به‌کار گرفته شود، می‌تواند منتج به سود بیشتر برای موسسات اقتصادی و موفقیت بیشتر برای مدیران دولتی شود. وی نقش رسانه‌ها را در ایجاد فرهنگ آماری مهم دانست و گفت: رسانه ملی و همچنین رسانه‌های مکتوب با تاکید بر ضرورت به‌کارگیری علم آمار در تصمیم‌گیری‌ها می‌توانند در جهت ارتقا فرهنگ آماری نقش موثری ایفا کنند.

عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی گفت: رسانه‌ها باید همواره جامعه را از این امر آگاه کنند که پژوهش‌ها از نظر آماری باید به تائید آمارشناسان برسند و پس از تائید، نتایج به مردم ارائه شود. فقیهی در پایان اظهار امیدواری که با توجه به اینکه حدود چهار ماه تا پایان سال میلادی باقی مانده است، در سال جهانی آمار، سازمان نظام آمارشناسی کشور به تصویب مجلس شورای اسلامی، برسد. در صورت ایجاد این سازمان گام مهمی برای اعتلای علم آمار و به‌کارگیری آن در سال جهانی آمار برداشته خواهد شد.

♦ مصاحبه ایرنا با آقای دکتر هوشنگ طالبی

متن کامل مصاحبه ایرنا با آقای دکتر هوشنگ طالبی در تاریخ ۱۳۹۲/۰۶/۱۸ در خصوص ضرورت تشکیل سازمان نظام آمارشناسی (در لینک <http://irna.ir/html/1392/13920618/80808066.htm> قابل مشاهده است).

عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان: استفاده نادرست از علم آمار موجب زیان‌های غیر قابل جبران است.

تهران- عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان گفت: کاربرد نادرست علم آمار و عدم استفاده آن در بهبود روش‌ها در تولیدات صنعتی، کشاورزی و همچنین پیش‌بینی پیامدهای اقتصادی و بازرگانی، ضرر و زیان‌های غیر قابل جبرانی را برای کشور ایجاد کرده است.

هوشنگ طالبی روز دوشنبه در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی ایرنا افزود: نظام آمارشناسی به مجموعه قوانین، مقررات، آیین‌نامه‌ها و تشکلهای حرفه‌ای و صنفی غیر حاکمیتی اطلاق می‌شود که مسئولیت سامان بخشی به فعالیت‌های آماری اعم از مشاوره، اجرا و نظارت بر طرح‌ها، تحقیقات و اصول و کاربرد روش‌ها و علم آمار را به عهده دارد.

وی در ادامه بیان کرد: نظام آماری می‌تواند برخی اهداف را دنبال کند که پیگیری این اهداف باید با هماهنگی سازمان‌های دولتی و عمومی در کشور نظیر مرکز آمار ایران و همچنین نهادهای علمی نظیر انجمن آمار و دانشگاه‌ها صورت گیرد.

به گفته این کارشناس حوزه آمار، دستگاه‌ها از شکل‌گیری و فعالیت نظام آمارشناسی استقبال کرده و ضمن حمایت از آن، تمام مساعی

وی در پایان گفت: برای نیل به این مهم موضوعاتی چون آموزش‌های مدرسه ای و دانشگاهی، کاربردی کردن علم آمار، مهارت آموزی و مشتری محور کردن آموزش‌ها، حمایت از تشکلهای آماری به خصوص تقویت بخش خصوصی و بالاخره تشکیل نظام آمارشناسی باید به بهانه سال جهانی مورد توجه قرار گیرد.

آموزش آمار در دانشگاه‌ها

دکتر علی دولتی، گروه آمار دانشگاه یزد
adolati@yazd.ac.ir

کهادها از تخیل تا واقعیت: نگاهی به برنامه درسی جدید رشته آمار و کاربردها حکایت کنند که مردم آزاری از نگهبانان حاکم روزی سنگی بر سر درویشی زد. درویش را آن زمان مجال انتقام نبود پس سنگ را نگاه داشت تا زمانی که حاکم بر آن مرد خشم گرفت و او را در چاه کرد. درویش بیامد و سنگ در سرش کوفت. گفتا: تو کیستی و مرا این سنگ چرا زدی؟ گفت: من فلانم و این همان سنگ است که در فلان تاریخ بر سر من زدی. گفت: چندین روزگار کجا بودی؟ گفت: از جاهت اندیشه همی کردم، اکنون که در چاهت دیدم فرصت غنیمت دانستم! سه سال از اجرای برنامه آموزشی جدید رشته آمار و کاربردها مصوب مورخ ۸۸/۲/۲۶ شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌گذرد. در این مدت در مورد نقاط قوت و ضعف این برنامه مطالب زیادی گفته شده و سیل انتقادات مکتوب و شفاهی (که متأسفانه کمترین توجهی به آنها نشده) به سوی آن سرازیر شده است. همه اینها نشان دهنده عدم رضایت متخصصین و اجراکنندگان برنامه و در نتیجه ناموفق بودن اجرای است. درخواست انجمن آمار برای ارسال نقطه نظرات اشخاص درگیر با این برنامه برای بررسی و بازنگری آن، بنده را نیز به عنوان یک مدیر گروه آموزشی که همانند درویش حکایت سعدی (علیه‌الرحمه) سنگی از آن بر سرم افتاده است، بر آن داشت تا فرصت را غنیمت شمرده و با این اعتقاد که بهترین راه پیش‌بینی آینده کمک به ساختن آن است، به سهم خود پاره‌ای از این گرفتاری‌ها را بیان نمایم.

۱- هدف اصلی برنامه، فراهم نمودن گرایش‌هایی با نام کهاد در دل رشته آمار و تربیت دانش آموختگانی با تخصص‌های بین رشته‌ای بوده است. تا اینجا و روی کاغذ، ظاهراً مشکلی وجود ندارد و ایده خوب و تازه‌ای است. اما در مرحله اجرا پرسش‌های زیادی مطرح می‌شود: کهاد چه رشته‌ای ایجاد کنیم؟ چگونه نگرانی یک گروه آموزشی که آمدن دانشجویان رشته آمار به کهاد رشته‌اش را مساوی با کاهش شانس موفقیت دانشجویانش برای بازار کار و ورود آنها به مقاطع بالاتر می‌پندارد، بر طرف شود؟ در صورت موافقت یک گروه آموزشی با ایجاد کهاد، چه درس‌های اصلی

و تجهیزات پیشرفته و مجهز به رایانه و نرم افزارهای تشخیصی است، تحت نظارت یک متخصص با حداقل مدرک پزشکی عمومی اداره می‌شوند. با این وجود آنها خود از هرگونه قضاوت تجویزی اجتناب کرده نتیجه آزمایش و آسیب شناسی را برای تشخیص بیماری و دستور درمان به پزشک متخصص منعکس می‌کنند.

وی گفت: داده‌های موجود در مسائل واقعی به طور معمول بسیار پیچیده و دارای شرایطی فراتر و خارج از شرایط استاندارد موجود در کتب معمولی و پیشرفته آماری است و این امر بر پیچیدگی انتخاب و استفاده از روش‌های مناسب آماری و تحلیل آنها می‌افزاید.

* ایجاد نظام آمارشناسی

وی در ادامه بیان کرد: برای پایان دادن به این معضل، تخصصی کردن مشاوره‌ها و رعایت اصول حرفه ای و همچنین اعتمادسازی، ارتقای سطح سلامت در یافته‌های تحقیقاتی و در یک کلام نیل با اهداف پیش گفته، تشکیل نظام آمارشناسی را، که به نوعی می‌تواند نقش نظام پزشکی را در درمان و نظام مهندسی را در ساختمان در فعالیت‌های آماری ایفا کند.

وی گفت: از مراجع ذیصلاح، دولت و مجلس شورای اسلامی درخواست می‌کنیم تا این مهم را در دستور کار قرار داده و با بررسی به این مشکل اجتماعی و علمی رسیدگی کنند. به گفته این استاد دانشگاه، امروز خوشبختانه دانشگاه‌های کشور توسعه یافته و از نظر داشتن کادر، دانش فنی و اندوخته‌های علمی در رشته آمار بسیار پیشرفته است و در مرزهای دانش در سطح جهانی حرکت می‌کند.

وی معتقد است: دانش آموختگان این رشته به عنوان ظرفیت‌ها و سرمایه اجتماعی فرصت گرانبهائی محسوب می‌شوند که در اختیار کشور قرار دارد، با مدیریت و برنامه ریزی صحیح می‌توان از این ظرفیت به نحو شایسته استفاده کرد.

وی با اشاره به نقش بخش خصوصی در حوزه آمار گفت: ایجاد و توسعه بخش خصوصی یکی از راهکارهای بهره‌گیری از این سرمایه عظیم است. اما این امر مستلزم دارا بودن صلاحیت حرفه ای و فنی متقاضیان برای راه اندازی مراکز خصوصی و کلینیک‌های مشاوره‌ای آماری است. نظام آمارشناسی در صورت تشکیل می‌تواند صلاحیت‌ها را رسیدگی و نظارت کند.

وی با بیان آنکه سال ۲۰۱۳ میلادی به عنوان سال جهانی آمار اعلام شده، افزود: در زمان باقیمانده تا پایان سال میلادی، برگزاری سمینارها، کارگاه‌ها، اطلاع رسانی در خصوص سال جهانی آمار و ایجاد فضایی برای بیان اهمیت و نقش آمار در برنامه‌ریزی‌ها و بهبود روش‌ها می‌تواند مفید و موثر باشد اما در بلند مدت ایجاد زیرساخت‌ها برای تصمیمات پایدار در حمایت از تقویت و ترویج فرهنگ آماری، استفاده از روش‌های آماری در ارتقا فناوری، بالا بردن کیفیت محصولات صنعتی و کالاهای خدماتی توأم با کاهش هزینه‌ها امری اجتناب ناپذیر است.

مقطع کارشناسی به صورت یک رشته اصلی با چند گرایش و دروس مشترک فراوان در حال فعالیت هستند و تجربه‌های موفقی نیز داشته‌اند. این که چرا این اتفاق در علوم پایه نیفتاده است، ظاهراً به یک تفکر (درست یا نادرست) که هنوز هم عده‌ای از آن جانبداری می‌نمایند، بر می‌گردد. تفکری که ایجاد گرایش در دوره کارشناسی برای رشته‌های علوم پایه، را مترادف با تکه تکه شدن آن رشته دانسته و آن را مردود می‌شمارند. حتماً همکاران به‌خاطر دارند که تا اوایل دهه هفتاد نیز در دانشگاه‌ها رشته ریاضی دارای چندین گرایش بود: ریاضی محض، کاربرد در کامپیوتر، کاربرد در فیزیک، کاربرد در تحقیق در عملیات و کاربرد در آمار که به دنبال همان تفکر این گرایش‌ها به دو گرایش عمده محض و کاربردی تقلیل یافت.

۳- هم اکنون در بسیاری از دانشگاه‌ها در نحوه تدریس دروس سرویسی آمار بین گروه‌های آمار و گروه‌های متقاضی، اختلاف نظر وجود دارد. گروه‌های آمار خود را متولی تدریس دروس آمار سایر رشته‌ها می‌دانند (که البته این‌گونه هم باید باشد). از طرفی گروه‌های دیگر نیز معتقدند که در ارائه دروس آمار توسط متخصصین این رشته، صرفاً بر جنبه‌های نظری تکیه شده و به نیازهای متخصصین حوزه آنها توجهی نمی‌شود. با همین بهانه، هنوز افرادی وجود دارند که با گذراندن حداکثر ۶ واحد درس آمار در تمام دوران تحصیل خود، درس آمار استنباطی کارشناسی ارشد فلان رشته را تدریس و در غیاب یک نظام آماری، پروژه‌هایی بزرگ با درصد کار آماری بیش از ۵۰ درصد در سطح ملی انجام می‌دهند. بهترین حالت ممکن این است که آماردانی با داشتن سر رشته کافی از یک رشته و بر مبنای منبع درسی مناسبی که برای درس آمار آن رشته نگارش شده، تدریس نمایند. در طرح‌های پژوهشی هر رشته نیز مشاوران آماری مطلع از مبانی آن رشته که قادر به درک زبان متخصصین آن حوزه هستند، حضور داشته باشند. برای رسیدن به این مهم در آینده‌ای البته نه چندان نزدیک، اصلاح برنامه‌های آموزشی، ایجاد گرایش‌های جدید آمار و تربیت دانشجوی کارشناسی آمار با زمینه تخصصی سایر رشته‌ها و گسترش آن به مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری از اولویت‌های اصلی است.

۴- برنامه درسی جدید آمار در ساختار دروس تعریف شده نیز دارای مشکلاتی است. از آوردن درس احتمال ۲ در جدول دروس انتخابی و قرار دادن آن به عنوان پیش نیاز درس آمار ریاضی گرفته تا حذف درس زبان تخصصی از جدول دروس تخصصی و اختیاری و همچنین حذف درس تاریخ و فلسفه آمار و احتمال از جدول دروس اختیاری.

۵- سرفصل درس مبانی احتمال تن‌ها اندکی فراتر از مطالب آموخته شده دانشجوی در دوران دبیرستان است. دانشجویی که قرار است در رشته آمار تحصیل کند بایستی از همان ابتدا به تفکر آماری عادت کند و از این ذهنیت که هر مسئله فقط و فقط یک جواب دارد، کم‌کم فاصله بگیرد. بحث آمار توصیفی (که شاید

از آن رشته در کهاد قرار بگیرد؟ آیا این درس‌ها دید تخصصی کافی از آن رشته به دانشجوی می‌دهد؟ آیا دانشجوی برای رعایت پیش‌نیازها و اخذ تعداد واحد درسی مورد نظر، با افزایش سنوات تحصیلی مواجه نخواهد داشت؟ به پرسش‌های یک دانشجوی در مورد مبهم بودن آینده شغلی و نحوه ادامه تحصیل او چه پاسخی بدهیم؟ در صورت توافق بر سر ایجاد یک یا چند کهاد، برنامه‌های درسی یک ترم تحصیلی گروه‌های آموزشی مبدا و مقصد چگونه باید هماهنگ تنظیم شوند که روز و ساعت تشکیل کلاس‌ها، تاریخ امتحانات و غیره با هم تلاقی پیدا نکند تا دانشجوی قادر به اخذ همزمان درس از رشته اصلی و کهاد باشد؟ هر کسی که با برنامه‌ریزی درسی ترمی یک گروه آموزشی آشنایی داشته باشد قطعاً می‌داند، عواملی مانند کمبود عضو هیات علمی متخصص، افزایش ظرفیت پذیرش دانشجوی در کلیه مقاطع در سال‌های اخیر، تنوع دانشجویان سال‌های تحصیلی مختلف که متقاضی اخذ یک درس هستند، تعداد درس‌ها و غیره، برنامه‌ریزی ترمی در یک دانشکده و حتی در یک گروه را نیز به چالش می‌کشد تا چه رسد به هماهنگی بین دو یا چند گروه مختلف. حتی در صورت موفقیت در تمام مراحل بالا، یک اشکال اساسی که همچنان وجود دارد این است که امکان قرار دادن هدفمند دروس تخصصی یک رشته در یک کهاد (که معمولاً دروس ترم‌های بالا هستند) عملاً وجود ندارد و در خوشبینانه‌ترین حالت، کهاد را می‌توان بر اساس دروس مقدماتی یک رشته که معمولاً پیش نیازهای زیادی ندارند، ایجاد کرد. البته در برنامه به امکان اخذ درس از دو کهاد هم اشاره شده که این نیز بیشتر به شوخی شباهت دارد. در اجرای برنامه، تا آنجایی که بنده اطلاع دارم، راه حلی که اکثر گروه‌های آمار مجبور به دنبال کردن آن شده‌اند، گذشتن از خیر ایجاد کهاد رشته‌های دیگر و بسنده کردن به همان کهاد سنتی آمار بوده است. به قول آن بزرگ مرا به خیر تو امید نیست شر مرسان.

۲- برای ادامه این برنامه آموزشی به نظر می‌رسد یک راه حل منطقی، تعیین کد رشته‌هایی به صورت بین رشته‌ای برای گرایش‌های آمار با سرفصل مشخص و پذیرش دانشجوی بر اساس آنها باشد. البته به این کد گرایش‌ها نباید به عنوان رشته‌های جدید دانشگاهی که نیازمند به اخذ مجوز ایجاد رشته هستند نگاه شود. این کد رشته‌ها می‌توانند به صورت رسمی‌تر جانشین مناسبی برای کهادها باشند. با توجه به کاربرد گسترده آمار در علوم پایه، فنی و مهندسی، کشاورزی و علوم انسانی، عناوین مشخص و جذابی را برای این کد رشته‌ها می‌توان جستجو نمود. با این شیوه، به جای تربیت همه دانشجویان آمار در یک قالب یکسان، می‌توان دانشجویانی با تخصص‌های متفاوت برای فعالیت در رشته‌های مختلف تربیت نمود. البته برای اجرایی شدن این مسئله، قبل از هر چیز تهیه یک سرفصل مناسب با دروس تخصصی الزامی مشترک برای تمام گرایش‌ها و جداول دروس اختیاری تعیین کننده هر گرایش، با نظر متخصصین رشته‌هایی مربوطه، ضروری است. هم اکنون و بر همین مبنا بسیاری از رشته‌های دانشگاهی کشور در

برای دروس الزامی مشترک سه رشته، کلاس‌هایی با منبع درسی و امتحان یکسان تشکیل می‌شود و با تشکیل کلاس جدا برای درس مبانی احتمال و یا احتمال ۱ ویژه دانشجویان آمار موافقت نمی‌شود. اگر تعداد دانشجویان کلاس‌ها کم باشد این مسئله مشکلی ایجاد نمی‌کند. اما در کلاس‌هایی با تعداد دانشجوی بالای ۶۰ نفر، اهمیت درس هم برای دانشجو هم و هم برای مدرس معنای دیگری به خود می‌گیرد. برای مدرس عملاً امکان پیگیری یادگیری و ارزیابی مستمر از دانشجو وجود ندارد. برای دانشجو نیز امکان بهره برداری مناسب از کلاس از بین می‌رود. شاید همه اذعان داشته باشند که دادن عنوان الزامی مشترک رشته به یک درس، باعث یکسان بودن اهمیت آن برای دانشجویان هر سه رشته آمار و ریاضی و علوم کامپیوتر نمی‌شود. قطعاً اهمیت درس احتمال ۱ برای یک دانشجوی رشته آمار و کاربردها و یک دانشجوی علوم کامپیوتر یکسان نیست.

۱۱- دانشجویان رشته آمار و کاربردها در دانشگاه‌هایی که از سال تحصیلی ۹۰-۸۹ برنامه جدید را اجرا نموده‌اند، اکنون در آستانه دانش آموختگی هستند. در خبرها آمده بود که سازمان سنجش و آموزش کشور نیز تغییرات لازم را در منابع آزمون کارشناسی ارشد سال ۹۳ ایجاد کرده است: دروس مشترک رشته‌های ریاضی و کاربردها، آمار و کاربردها و علوم کامپیوتر شامل: ریاضیات عمومی، مبانی علوم ریاضی، مبانی ماتریس‌ها و جبر خطی، مبانی آنالیز ریاضی، مبانی آنالیز عددی و مبانی احتمال هر کدام با ضریب یکسان ۳ برای هر سه رشته، دروس اختصاصی رشته آمار و کاربردها شامل: آمار ریاضی، نمونه‌گیری و رگرسیون هر کدام با ضریب ۴ و درس زبان عمومی و تخصصی با ضریب ۱ در نظر گرفته شده است. در بین منابع درسی، جای درس روش‌های آماری خالی است اما درس زبان تخصصی که در برنامه درسی وجود خارجی ندارد در آزمون کارشناسی ارشد از آن سوال می‌شود. با توجه به سرفصل، درس آمار ریاضی شامل مباحث برآوردیابی و آزمون فرض است. پرسشی که مطرح می‌شود این است که سوالات مربوط به درس‌های احتمال ۱ و ۲ در کجا قرار دارد؟ آیا در قالب درس آمار ریاضی در نظر گرفته شده است؟ دانشجویی می‌پرسد آیا از درس احتمال ۲ که اختیاری است هم سوال داده می‌شود! تکلیف گرایش‌های آمار بیمه و آمار اقتصادی اجتماعی چه می‌شود؟ با دانش آموختگان آمار سنوات قبل چگونه برخورد شود؟ آیا باز هم مانند کنکور سراسری بحث نظام قدیم و جدید مطرح خواهد بود؟ و سوالاتی از این دست که حتماً دست اندرکاران در این فرصت کوتاه باقیمانده به فکر پاسخگویی و اخذ تصمیم مناسب در مورد آن‌ها خواهند بود. امید است کمیته برنامه‌ریزی علوم ریاضی وزارت علوم در یک فرصت مناسب، بر اساس خرد جمعی و کار کارشناسی کافی و درس گرفتن از تجربیات گذشته، برنامه‌های درسی مناسبی را برای تمام مقاطع علوم ریاضی تهیه و به روش‌های سعی و خطا و آیین نامه‌های خلق‌الساعه پایان دهند.

بتوان گفت گستره آن به اندازه تمام علم آمار است) می‌تواند نقش مهمی در این رابطه ایفا کند. پیشنهاد می‌شود درسی با سرفصل مشخص تحت عنوان آمار توصیفی، در ترم اول به دانشجویان داده شود تا هم وسیله‌های برای علاقه‌مندی آن‌ها به علم آمار باشد و هم در خلال کار با داده‌ها در طی این درس با تفکر آماری خو بگیرند. به این ترتیب سرفصل درس مبانی احتمال را نیز با گنجاندن مطالبی از درس احتمال ۱ در آن، می‌توان تقویت کرد.

۶- جای درس آمار و روش تحقیق و مشاوره آماری در بین دروس رشته آمار و کاربردها خالی است. دانش‌آموخته آمار از الفبای تحقیق و پژوهش بی‌خبر است. اسم آلفای کرونباخ! را برای اولین بار از یک دانشجوی رشته علوم اجتماعی شنیده است. از پرسشنامه و تحلیل آن چیزی نمی‌داند. حال چگونه می‌توان انتظار داشت که او قادر به همکاری در پژوهش‌های سایر علوم باشد؟ ۷- در برنامه جدید چنین به نظر می‌رسد که تاکید اصلی بر جور ساختن تعداد واحدهای مربوط به هر کدام از جداول دروس الزامی، انتخابی و کهاد بوده است! شاهد این مدعا نیز قرار دادن برخی از دروس مهم مانند احتمال ۲ نمونه‌گیری ۲، طرح آزمایش ۲، کنترل کیفیت، چند متغیره پیوسته ۱ و محاسبات آماری در جدول دروس انتخابی است. جدول دروس انتخابی برنامه با این شکل فعلی مناسب نیست.

۸- در هیچ کدام از دانشگاه‌ها تا جایی که من اطلاع دارم رشته آمار و کاربردها با کهاد ریاضی ایجاد نشده و نیازی نیز به ایجاد آن نیست. بایستی برنامه به گونه‌ای تنظیم می‌شد که حداقل همه دانشجویانی که عنوان دانشجوی علوم ریاضی را یدک می‌کشند درس‌های مشترکی مانند آنالیز ریاضی، آنالیز عددی، مبانی ترکیبیات، مبانی جبر، مبانی هندسه، توپولوژی عمومی، نظریه اعداد، توابع مختلط، نظریه اندازه و کاربردها، مبانی منطق و نظریه مجموعه‌ها که پیش‌نیاز آن‌ها را گذرانده‌اند، بدون نوشتن درخواست و موافقت گروه، در صورت علاقه‌مندی، قادر به اخذ آن‌ها باشند. از آنجا که یکی از اهداف برنامه جدید تقویت بنیه ریاضی دانشجویان آمار بوده است، برای تشویق و ترغیب دانشجویان علاقه‌مند، این دروس نه به عنوان دروس الزامی سایر رشته‌ها بلکه به عنوان دروس اختیاری رشته آمار در برنامه جدید می‌بایست مطرح و جدول دروس اختیاری گنجانده می‌شد.

۹- پیش‌نیازهای قرار داده شده برای برخی از دروس نابجا و باعث طولانی شدن مدت تحصیل دانشجویان می‌شود. بارها با دانشجویانی مواجه شده‌ام که اظهار می‌داشتند ترم قبل فلان درس را نگذرانیده‌ام و این ترم هیچ درسی برای اخذ ندارم. به عنوان نمونه قرار دادن درس ریاضی عمومی ۱ که به عنوان پیش‌نیاز درس مبانی احتمال و یا درس نمونه‌گیری ۲ که پیش‌نیاز درس کنترل کیفیت. اگر دانشجویی به دلایلی موفق به گذراندن درس ریاضی ۱ نشود، با این برنامه حتماً باید راه انصراف را در پیش گیرد.

۱۰- از آنجا که در برنامه درسی جدید نیز به نوعی گوشزد شده،

مؤلف این کتاب دکتر رحیم چینی پرداز استاد گروه آمار دانشگاه شهید چمران اهواز است. کتاب با ویراستاری علمی دکتر غلامعلی پرهام و توسط انتشارات دانشگاه شهید چمران اهواز در ۴۲۲ صفحه منتشر شده است.

این کتاب تکمیل شده کتاب قبلی نویسنده با عنوان «احتمال مقدماتی» است که البته تفاوت‌های نسبتاً چشمگیری

با آن کتاب دارد. کتاب به گونه‌ای تنظیم شده که دانشجویان تقریباً تمامی نکات ضروری در احتمال مقدماتی را فرا گیرند. در کتاب «احتمال پیشرفته» دو فصل جدید در مورد تابع مشخصه و زنجیر مارکف اضافه شده است. از فصل‌های این کتاب همچنین می‌توان به احتمال، متغیر تصادفی، گشتاورها، توزیع‌های آماری، تابع متغیر تصادفی و همگرایی دنباله متغیرهای تصادفی اشاره کرد.

اخبار دانشگاه‌ها و مراکز آماری

زیر نظر دکتر محمد حسین علامت ساز، گروه آمار دانشگاه اصفهان
alamatho@sci.ui.ac.ir

• دانشگاه اصفهان

با تشکر از آقای دکتر نصراله ایران پناه، نماینده انجمن

آقای دکتر مجید اسدی استاد گروه آمار به عنوان یکی از اساتید نمونه دانشگاه اصفهان در سال ۱۳۹۱ انتخاب و به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری معرفی گردیدند. به این منظور، در مراسم روز معلم سال ۹۲ از ایشان تقدیر به عمل آمد.

• دانشگاه بیرجند

با تشکر از آقای دکتر نیلی ثانی، نماینده انجمن

۱- آقایان دکتر علیرزاده نوقابی و دکتر مجید چهکنندی از بورسیه‌های دکتری آمار دانشگاه بیرجند که از دانشگاه فردوسی مشهد فارغ‌التحصیل شده‌اند، به جمع همکاران گروه آمار دانشگاه بیرجند پیوسته و از مهر ماه همکاری خود را با گروه آمار آغاز نمودند.

۲- خانم دکتر سارا جمهوری از خرداد ۱۳۹۲ به مدت دو سال به سمت مدیر گروه آمار دانشگاه بیرجند منصوب شدند.

• دانشگاه شهید چمران اهواز

با تشکر از آقای دکتر عبدالرحمن راسخ، نماینده انجمن

۱- انتشار سومین شماره مجله مدل‌سازی پیشرفته ریاضی

مدل‌سازی پیشرفته ریاضی مجله‌ای علمی-پژوهشی به زبان

معرفی کتاب

• آشنایی با نظریه قابلیت اعتماد

نویسنده این کتاب دکتر مجید اسدی استاد گروه آمار دانشگاه اصفهان است. این کتاب توسط انتشارات مرکز نشر دانشگاهی منتشر شده است.

کتاب حاضر به منظور تدریس درس قابلیت اعتماد دوره لیسانس رشته آمار و سایر رشته‌ها که با موضوع مورد نظر سر و کار دارند نوشته شده است. مطالب ارائه شده در کتاب عبارتند از:

- ۱- ساختار سیستم‌ها
- ۲- قابلیت اعتماد سیستم‌های منسجم
- ۳- قابلیت اعتماد وابسته به زمان و مفاهیم سالخورده‌گی
- ۴- توزیع‌های طول عمر
- ۵- روش‌های استنباط پارامتری در قابلیت اعتماد
- ۶- روش‌های استنباط ناپارامتری در قابلیت اعتماد
- ۷- نمودارهای احتمال
- ۸- آزمون‌های طول عمر تسریع‌یافته
- ۹- الگوهای تعمیر و نگهداری سیستم‌ها

• تاریخ آمار و احتمال

این کتاب را دکتر رحیم چینی پرداز استاد گروه آمار دانشگاه شهید چمران اهواز تدوین و گردآوری کرده است. کتاب با ویراستاری علمی دکتر عبدالرحمن راسخ و توسط انتشارات دانشگاه شهید چمران اهواز در ۲۴۷ صفحه منتشر شده است.

کتاب تاریخ آمار و احتمال خلاصه‌ای است از فعالیت‌های دانشمندان از قرن شانزدهم تا اواسط قرن بیستم که نتیجه آن به وجود آمدن علم آمار و احتمال بوده است. در این کتاب همچنین به رابطه علوم دیگر با علم آمار و احتمال پرداخته شده است. محتوی این کتاب به صورتی است که می‌تواند به صورت درس دانشگاهی مورد استفاده قرار گیرد. احتمال در دوره رنسانس، آغاز علم احتمال، آمارگیری و سرشماری، دوره جدید رشد آمار و احتمال، احتمال در روسیه، تعامل علم ژنتیک و آمار مدرن و فصلی با عنوان فیشر، نیمن و پیرسن از جمله فصل‌های این کتاب هستند.

• احتمال پیشرفته

فارسی است که دانشکده علوم ریاضی و کامپیوتر دانشگاه شهید چمران اهواز آن را منتشر می‌کند. این مجله مقاله‌هایی را به چاپ می‌رساند که به نحوی از مدل سازی آماری یا ریاضی استفاده می‌کنند. پژوهشگران می‌توانند مقالات خود را در قالب pdf به آدرس jamm@scu.as.ir ارسال نمایند.

۲- انتشار کتاب

آقای دکتر رحیم چینی‌پرداز استاد گروه آمار دو کتاب تاریخ آمار و احتمال و احتمال پیشرفته را منتشر کرده‌اند. معرفی این دو کتاب در ستون معرفی کتاب آمده است.

۳- برگزاری سخنرانی از سوی انجمن علمی آمار

آقای دکتر پرهام به دعوت انجمن علمی آمار سخنرانی‌ای را با عنوان «آزمون تساوی دو ضریب همبستگی» ارائه کردند. در این سخنرانی اشاره شد که گاهی اوقات در آنالیز داده‌ها (مانند داده‌های هیدرولوژی) به این آزمون نیازمندیم. همچنین در مقایسه ضریب همبستگی داده‌هایی که مدل را ارزیابی می‌کند با ضریب همبستگی داده‌هایی که مدل از آنها ساخته می‌شود این آزمون کاربرد دارد. در ادامه نیز به آماره آزمون مربوط پرداخته شد و مثالی نیز ارائه گردید.

۴- پژوهشگر نمونه

آقای دکتر راسخ استاد گروه آمار به عنوان پژوهشگر برتر دانشکده علوم ریاضی و کامپیوتر دانشگاه معرفی شدند.

• دانشگاه شیراز

با تشکر از خانم دکتر عاطفه زمانی، نماینده انجمن

* جلسات دفاع از پایان نامه‌های کارشناسی ارشد برگزار شده در تابستان ۱۳۹۲

۱- نام خانوادگی: مرتضی طاهری سیف آبادی استاد راهنما: دکتر کاووس خورشیدیان

تاریخ دفاع: ۱۳۹۲/۵/۲۹

عنوان پایان‌نامه: کاربرد فرآیندهای نیمه مارکوف در قابلیت اعتماد سیستم‌های سرد آماده به کار

۲- نام و نام خانوادگی: میثم پاشاپور

استاد راهنما: دکتر کاووس خورشیدیان

تاریخ دفاع: ۱۳۹۲/۵/۳۰

عنوان پایان‌نامه: کاربرد مدل‌های نیمه مارکوف در برآورد تعداد رویداد زمین لرزه

۳- نام و نام خانوادگی: مجتبی محمودی

استاد راهنما: دکتر مینا توحیدی

تاریخ دفاع: ۱۳۹۲/۶/۱۷

عنوان پایان‌نامه: تحلیل همبستگی کانونی اصلی و کاربردهای آن

۴- نام و نام خانوادگی: الهام یوسفی

استاد راهنما: دکتر امین قلمفرسا مستوفی

تاریخ دفاع: ۱۳۹۲/۶/۱۹

عنوان پایان‌نامه: چند روش برآوردیابی استوار در مدل‌های رگرسیون چندکی با داده‌های پرت

۵- نام و نام خانوادگی: ثنا افتخار

استاد راهنما: دکتر محمد صدوقی الوندی

تاریخ دفاع: ۱۳۹۲/۶/۲۴

عنوان پایان‌نامه: مقایسه میانگین‌های چند جامعه نرمال تحت شرط ناهمگنی ماتریس کوواریانس

۶- نام و نام خانوادگی: امیر خادم‌پیر

استاد راهنما: دکتر محمود خراتی کوپایی

تاریخ دفاع: ۱۳۹۲/۶/۲۶

عنوان پایان‌نامه: مدل‌های بتای متورم در صفر و یک

۷- نام و نام خانوادگی: فاطمه ترابی

استاد راهنما: دکتر امین قلمفرسا مستوفی

تاریخ دفاع: ۱۳۹۲/۶/۳۱

عنوان پایان‌نامه: روش نمونه‌گیری دو مرحله‌ای با استفاده از احتمالات شمول متناسب با اندازه

۸- نام و نام خانوادگی: عبدالرحیم اسدی

استاد راهنما: دکتر کاووس خورشیدیان

تاریخ دفاع: ۱۳۹۲/۶/۳۱

عنوان پایان‌نامه: عملکرد ماکزیمم تعمیم یافته برای ماتریس فازی و کاربرد آن در زنجیره‌های مارکوف فازی *سخنرانی

در تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱۱ سخنرانی تحت عنوان

”An overview of Ranked Set Sampling in Finite and Infinite Population”

توسط جناب آقای دکتر محمد جعفری جوزانی در بخش آمار دانشگاه شیراز ارائه گردید. جناب آقای دکتر جعفری جوزانی عضو هیأت علمی گروه آمار دانشگاه منتوبیا، کانادا، بوده و زمینه تحقیقاتی ایشان آمار بیزی، نظریه تصمیم آماری

و نمونه‌گیری مجموعه رتبه‌دار است.

• دانشگاه علوم پزشکی ایران

با تشکر از آقای دکتر مسعود رودباری، نماینده انجمن

۱- تقدیر از آقای حمید حقانی: بر اساس ارزشیابی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام، آقای حمید حقانی در زمره ۱۵ نویسنده پر مقاله در حوزه مقالات علوم پزشکی کشور قرار گرفته‌اند. لذا، هیات رئیسه دانشکده در روز معلم (اردیبهشت ۱۳۹۲) در جمع اعضای هیات علمی دانشکده از ایشان به عنوان یکی از دانشمندان و پژوهشگران در قلمرو علوم پزشکی تقدیر به عمل آورد.

۲- خانم دکتر جمیله ابوالقاسمی از همکاران گروه موفق به دفاع از رساله دکترای خود تحت عنوان "تعمیم مدل رگرسیون خطر جمعی در حضور متغیرهای کمکی (جانشین) و شکنندگی" در دانشگاه علوم پزشکی تهران شده و مدرک دکترای تخصصی خود در رشته آمار زیستی را کسب نمودند (اردیبهشت ۱۳۹۲).

۳- پایان نامه‌های دفاع شده گروه (کارشناسی ارشد):

الف) پایان نامه خانم پریسا مختاری حصاری با عنوان "برآورد احتمالات انتقال و تابع خطر در فرآیندهای تصادفی غیر مارکف چندحالتی بقا و کاربرد آن در سرطان پستان" به راهنمایی آقای دکتر محمود رضا گوهری (خرداد ۱۳۹۲).

ب) پایان نامه خانم سمیه مهدیخانی با عنوان "کاربرد توابع مفصل در مدل‌سازی داده‌های طولی چوله" به راهنمایی آقای دکتر محمود رضا گوهری (خرداد ۱۳۹۲).

۴- کارگاه "آشنایی با مدل‌های مارکف پنهان و کاربرد آن در علوم سلامت" برای اعضای هیات علمی گروه و دانشجویان کارشناسی ارشد آمار زیستی توسط سرکار خانم دکتر روح انگیز جمشیدی اورک و آقای علی رافعی (خرداد ۱۳۹۲) برگزار گردید.

۵- آقای دکتر محمود رضا گوهری از اعضای گروه برای فرصت مطالعاتی ۶ ماهه به دانشگاه واترلو در کشور کانادا عزیمت کرده اند (تیر ۱۳۹۲).

• دانشگاه فردوسی مشهد

با تشکر از آقای دکتر مصطفی رزمخواه، نماینده انجمن

۱- نظر به اهمیت علم آمار و گستردگی استفاده از این علم به عنوان یک ابزار و فن در تصمیم‌گیری‌های مهم جامعه و در راستای اهداف سال جهانی آمار، گروه آمار دانشگاه فردوسی مشهد با مشارکت قطب علمی داده‌های ترتیبی و فضایی از ابتدای سال میلادی ۲۰۱۳ مجموعه فعالیت‌هایی را برنامه‌ریزی و اجرا نموده که عناوین تعدادی از آنها در زیر آمده است:

* سومین همایش سرشماری نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰: این همایش با حمایت انجمن آمار، مرکز آمار ایران و پژوهشکده آمار ایران در ۲۸ آذرماه ۱۳۹۱ در سالن همایش دانشکده علوم اداری و اقتصادی دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد. محورهای اصلی این همایش شامل مطالعات تطبیقی، طراحی و اجرا، مروری بر نتایج و پرسش و پاسخ بود.

* دومین کارگاه آموزشی مباحثی در نرم افزار آماری R: در راستای استفاده صحیح از نرم‌افزارهای آماری برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در علوم پزشکی، دومین کارگاه آموزشی مباحثی در نرم‌افزار آماری R در روزهای ۱۶ و ۱۷ اسفندماه ۱۳۹۱ در دانشکده علوم ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد با حضور ۵۲ نفر شرکت‌کننده برگزار شد. آقایان دکتر مجید سرمد و دکتر مهدی جباری نوقابی مدرسین این کارگاه بودند.

* تعامل با سایر گروه‌های آموزشی: به منظور آشنایی بیشتر اعضای هیات علمی گروه‌های آموزشی دانشگاه با تکنیک‌های آماری و تبادل اطلاعات آماری، جلسات علمی با سایر گروه از جمله گروه برق دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد. در این راستا یک سخنرانی با عنوان «تحلیل ویژگی‌های آماری قیمت برق در بازارهای رقابتی» توسط آقای دکتر رجبی مدیر گروه برق دانشگاه فردوسی مشهد در تاریخ ۱۱ اردیبهشت ۱۳۹۲ در دانشکده علوم ریاضی این دانشگاه برگزار شد.

* کارگاه اشتباهات رایج آماری: برای آشنایی مدیران و کارشناسان موسسات دولتی به‌ویژه کارکنان بخش آمار و اطلاعات شهرداری مشهد با اشتباهات رایج آماری در تحلیل داده‌ها، در حاشیه چهل و چهارمین کنفرانس ریاضی ایران یک کارگاه آموزشی تحت عنوان "کارگاه اشتباهات رایج آماری" برگزار شد. آقای دکتر مجید سرمد دبیر کارگاه مذکور و آقایان دکتر ناصررضا ارقامی، دکتر مجید سرمد و دکتر مهدی جباری نوقابی مدرسین آن بودند.

* مشارکت فعال در برگزاری نهمین سمینار احتمال و فرآیندهای تصادفی: به منظور همکاری با انجمن آمار ایران و برگزارکنندگان نهمین سمینار احتمال و فرآیندهای تصادفی، گروه آمار و قطب علمی داده‌های ترتیبی و فضایی مشارکت فعال در هدایت و مدیریت بخش‌های تخصصی با محور الویت‌های پژوهشی این قطب علمی داشتند.

۲- برنامه‌های آینده:

* کارگاه اشتباهات آماری در تحلیل داده‌های مالی: این کارگاه قرار است در حاشیه یازدهمین همایش سراسری حسابداری کشور با مشخصات زیر برگزار گردد: مدرسین کارگاه: آقایان دکتر ناصررضا ارقامی، دکتر مجید سرمد و دکتر مهدی جباری نوقابی زمان: ۱۷ و ۱۸ مهرماه ۱۳۹۲ مکان: دانشگاه فردوسی مشهد، دانشکده علوم اداری و

اقتصادی

زیر از رساله دکتری ایشان چاپ یا برای چاپ پذیرفته شده اند:

- 1) Pourmousa, R., Mashinchi, M. (2012). An interpretation of skew-elliptical distributions in terms of fuzzy events, Scientia Iranica E, 19(6), 1870-1875.
- 2) Pourmousa, R., Jamalizadeh, A. (2013). A note on moment generating function of a linear combination of order statistics from a bivariate Laplace distribution, Mathematical Extension.5, 83-94.
- 3) Pourmousa, R., Jamalizadeh, A. (2013). On Bivariate Order Statistics from Elliptical Distributions, Communications in Statistics, Theory and methods, Revised.

• دانشگاه فردوسی مشهد * دکتر انیس ایرانمنش

عنوان رساله: مباحثی در توزیع‌های بیضیگون
با تاکید بر توزیع استیودنت چند متغیره
استاد راهنما: آقای دکتر محمد مهدی
طباطبایی
تاریخ دفاع: ۱۰ خردادماه ۱۳۹۱
مقالات علمی - پژوهشی مستخرج از رساله:

- 1- Anis Iranmanesh, Arashi, M., Nagar, D. K. and Tabatabaey, S.M.M. (2013) On Inverted Matrix Variate Gamma Distribution, Communications in Statistics-Theory and Methods, Vol. 4, No. 1, pp 28-41.
- 2-Iranmanesh, A., Arashi, M., Nagar, D. K., Nadarajah, S. and Tabatabaey, S.M.M. (2012) A new mixture representation for multivariate t, Journal of Multivariate Analysis, Vol. 107, pp 227-231.
- 3- Anis Iranmanesh, Arashi, M. and Tabatabaey, S. M. M. (2010) On Conditional Applications of Matrix Variate Normal Distribution, Iranian Journal of Mathematical Science and Informatics, Vol. 5, No. 2, pp 33-43.

محل اشتغال فعلی: عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

* دکتر احسان زمان زاده

عنوان رساله: مباحثی در آزمون‌های نیکویی
برازش بر مبنای آن‌تروپی و نمونه‌گیری از
مجموعه رتبه‌دار
استاد راهنما: آقای دکتر ناصر رضا ارقامی
تاریخ دفاع: ۱ شهریورماه ۱۳۹۱
مقالات علمی - پژوهشی مستخرج از رساله:

- 1-Zamanzade, E., Arghami, N.R., and Vock, Michael, "A Parametric Test of Perfect Ranking in Balanced

* کارگاه آموزشی کنترل کیفیت آماری: این کارگاه برای استفاده مدیران بخش دولتی و خصوصی به ویژه مدیران کنترل کیفیت واحدهای تولیدی توسط آقای دکتر بهرام صادقیور گیلده برگزار خواهد شد. در این کارگاه تکنیک‌های کنترل کیفیت آماری با استفاده از نرم افزار Statistica تدریس خواهند شد.

* برقراری ارتباط با آموزش و پرورش: به منظور مأنوس و علاقمند کردن معلمان و دانش‌آموزان به علم آمار، اقداماتی جهت ایجاد تعامل با آموزش و پرورش استان خراسان رضوی در دست اقدام است که انشاءالله به زودی محقق خواهند شد.

۳- خانم مریم اروجی دانشجوی کارشناسی آمار دانشگاه فردوسی مشهد در هجدهمین المپیاد علمی دانشجویی کشور، سال ۱۳۹۲، در رشته آمار حائز رتبه چهارم شده‌اند. لازم به ذکر است که ایشان هم اکنون در مقطع کارشناسی ارشد رشته آمار ریاضی در این گروه مشغول به تحصیل می‌باشند.

دانش آموختگان دوره دکتری

• دانشگاه شهید با هنر کرمان * دکتر رضا پورموسی

آقای رضا پورموسی در سال ۱۳۵۵ در شهرستان بافت از توابع استان کرمان متولد شد. ایشان تحصیلات دبیرستان خود را در رشته ریاضی فیزیک در دبیرستان امام خمینی بافت در شهریور سال ۱۳۷۳ به پایان رساندند.

نامبرده در سال ۱۳۷۷ موفق به اخذ مدرک کارشناسی در رشته آمار از دانشگاه اصفهان شد و تحصیلات کارشناسی ارشد خود را در رشته آمار ریاضی در دانشگاه شهید بهشتی تهران طی سه نیمسال با رتبه اول در سال ۱۳۷۸ و با نگارش پایان‌نامه‌ای تحت عنوان "کاربرد روش‌های کنترل کیفیت تاگوچی در صنعت لاستیک" تحت راهنمایی آقای دکتر سیامک نوربلوچی به پایان رسانید.

آقای دکتر رضا پورموسی بعد از فارغ‌التحصیلی به مدت سه سال به عنوان کارشناس آمار در سازمان مدیریت استان کرمان مشغول به کار گردید تا این که در سال ۱۳۸۱ به عنوان عضو هیأت علمی دانشگاه شهید باهنر کرمان پذیرفته شد. سپس نامبرده موفق به ادامه تحصیل در دوره دکتری همین دانشگاه شده و در بهار ۱۳۹۲ از رساله دکتری خود تحت عنوان "توزیع‌های انتخاب و ارتباط آن با آماره‌های ترتیبی و همراهان آن" با راهنمایی آقایان دکتر ماشاله ماشین چی و دکتر احد جمالی زاده با موفقیت دفاع نمود و موفق به اخذ مدرک دکتری ریاضی کاربردی با گرایش آمار شد. مقالات

ion, N. (2012). Wavelet-based estimation for derivative of a density by block thresholding method under random censorship. Journal of the Korean Statistical Society, 41, 199-211.

محل اشتغال فعلی: عضو هیات علمی دانشگاه گنبد کاووس

* دکتر محمد شفاعی نوقابی

عنوان رساله: نتایجی در ارتباط با توزیع‌های با نرخ شکست نزولی-صعودی (صعودی-نزولی)
استاد راهنما: آقایان دکتر عبدالحمید رضایی
رکن آبادی و دکتر غلامرضا محتشمی
برزاداران

تاریخ دفاع: ۶ مهرماه ۱۳۹۱

مقالات علمی - پژوهشی مستخرج از رساله:

1- Shafaei Nooghabi, M., Rezaei Roknabadi, A. H., Mohtashami Borzadaran, G. R. (2011). Discrete modified Weibull distribution. Metron, International Journal of Statistics, Vol. LXIX, n. 2, pp. 207-222.

2- Shafaei Noughabi, M., Rezaei Roknabadi, A. H., Mohtashami Borzadaran, G. R. (2013). On the reliability properties of some weighted models of bathtub shaped hazard rate distributions. Probability in the Engineering and Informational Sciences, 27, pp. 125-140.

3- Shafaei Noughabi, M., Rezaei Roknabadi, A. H., Mohtashami Borzadaran, G. R. (2013). Some discrete lifetime distributions with bathtub-shaped hazard rate functions. Quality Engineering, 25, pp. 225-236.

محل اشتغال فعلی: عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گناباد

* دکتر نگار اقبال

عنوان رساله: رفتار مجانبی شکل‌های درجه دوم و دوخطی برای متغیرهای تصادفی وابسته
استاد راهنما: آقایان دکتر محمد امینی و دکتر ابوالقاسم بزرگ‌نیا

تاریخ دفاع: ۱۲ بهمن ماه ۱۳۹۱

مقالات علمی - پژوهشی مستخرج از رساله:

1- Eghbal, N., Amini, M. and Bozorgnia, A. (2010) Some maximal inequalities for quadratic forms of negative superadditive dependence random variables. Statistics and Probability Letters, 80, 587-591.

2- Eghbal, N., Amini, M. and Bozorgnia, A. (2011) On

Ranked Set Sampling", To Appear in Communications in Statistics-Theory and Methods.

2-Zamanzade, E., Arghami, N.R., and Vock, Michael, (2012), Permutation-Based Tests of Perfect Ranking. Statistics Probability Letters, 82, 2213-2220.

3-Zamanzade, E. and Arghami, N.R., (2012)" Testing Normality Based on New Entropy Estimators", Journal of Statistical Computation and Simulation. Vol 82, No 11, 1701-1713.

4-Zamanzade, E. and Arghami, N.R., (2011)" Goodness of Fit Test Based on Correcting Moments of Modified Entropy Estimator Journal of Statistical Computation and Simulation, Vol. 81, No. 12, 2077-2093.

۵- احسان زمان زاده، ناصررضا ارقامی، آزمون نیکویی برازش توزیع‌های نرمال و نمایی بر مبنای برآوردگرهای جدید آنتروپی، علوم آماری، جلد ۲، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۳۸۷، صفحات ۱۷۹-۲۰۰.

محل اشتغال فعلی: عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان

* دکتر اسماعیل شیرازی

عنوان رساله: کاربرد موجک‌ها در برآورد ناپارامتری توابع آماری بر اساس مشاهدات سانسور شده

استاد راهنما: آقای دکتر حسینعلی نیرومند

تاریخ دفاع: ۱۱ شهریورماه ۱۳۹۱

مقالات علمی - پژوهشی مستخرج از رساله:

1-Shirazi. E., Doosti, H., Nirumand, H. A. and Hosseiniun. N. (2013). Nonparametric Regression Estimates With Censored Data Based On Block Thresholding Method. Journal of Statistical Planning and Inference, 143 (2013) 1150-1165.

2-Chaubey, C., Chesneau. C. and Shirazi, E. (2013). Wavelet-based Estimation of Regression Function for Dependent Biased Data under a Given Random Design. Journal of Nonparametric Statistics, Vol. 25, No. 1, 53-71,

3-Chaubey, C. and Shirazi, E. (2013), On MISE of a Nonlinear Wavelet Estimator of the Regression Function Based on Biased Data under Strong Mixing. Communications in Statistics - Theory and Methods, In press.

4-Shirazi, E., Chesneau. C. (2013), Nonparametric Wavelet Regression Based on Biased Data. Communications in Statistics - Theory and Methods, In press.

5-Shirazi. E., Doosti, H., Niroumand, H. A. and Hossein-

5-M. Razmkhah, B. Khatib and Jafar Ahmadi (2011). On Performance of Reconstructed Middle Order Statistics in Exponential Distribution, Journal of Statistical Research of Iran, Vol. 8, No. 1, 49-62, 2011.

محل اشتغال فعلی: عضو هیات علمی گروه آمار دانشگاه نیشابور (به زودی)

* دکتر هادی علیزاده نوقابی

عنوان رساله: آزمون‌های نیکویی برازش مبتنی بر آنتروپی استاد راهنما: آقای دکتر ناصر رضا ارقامی

تاریخ دفاع: ۱۳ شهریورماه ۱۳۹۲
مقالات علمی - پژوهشی مستخرج از رساله:

1-Alizadeh Noughabi, H. and Arghami, N.R. (2010) "A New Estimator of Entropy", Journal of the Iranian Statistical Society (JIRSS), 9 (1), 53-64.

2-Alizadeh Noughabi, H. and Arghami, N.R. (2011) "Monte Carlo comparison of seven normality tests", Journal of Statistical Computation and Simulation, 81(8), 965-972.

3-Alizadeh Noughabi, H. and Arghami, N.R. (2011) "Testing exponentiality based on characterizations of the exponential distribution", Journal of Statistical Computation and Simulation, 81(11), 1641-1651.

4-Alizadeh Noughabi, H. and Arghami, N.R. (2013) "Testing normality using transformed data", Communication in Statistics: Theory and Methods, 42: 3065-3075.

5-Alizadeh Noughabi, H. and Arghami, N.R. (2013) "Goodness of fit tests based on correcting moments of entropy estimators", Communication in Statistics: Simulation and Computation, 42: 499-513.

6-Alizadeh Noughabi, H. and Arghami, N.R. (2012) "General Treatment of Goodness-of-Fit Tests Based on Kullback-Leibler Information", Journal of Statistical Computation and Simulation, 83(8), 1556-1569.

محل اشتغال فعلی: عضو هیات علمی گروه آمار دانشگاه بیرجند (به زودی)

the Kolmogorov inequalities for quadratic forms of dependent uniform عنوان رساله: مباحثی در برآورد تابع چگالی تحت ضرب سانسوری بر اساس موجک و اطلاعات موجود در داده‌های مشاهده شده ر دانشگاه شاهرود استاد راهنما: آقای دکتر مهدی عمادی

تاریخ دفاع: ۹ خردادماه ۱۳۹۲
مقالات علمی - پژوهشی مستخرج از رساله:

1-Abbaszadeh, M., Chesneau, C., Doosti, H. (2012). Nonparametric estimation of density under bias and multiplicative censoring via wavelet methods. Statistics and Probability Letters, 82, 932-941.

2- Abbaszadeh, M., Chesneau, C., Doosti, H. (2013). Multiplicative censoring: estimation of a density and its derivatives under the L_p risk: RevStat; To appear.

محل اشتغال فعلی: شرکت آبفای خراسان رضوی

* دکتر بهاره خطیب آستانه

عنوان رساله: مباحثی در بازسازی داده‌های مرتب گمشده

استاد راهنما: آقای دکتر جعفر احمدی

تاریخ دفاع: ۹ تیرماه ۱۳۹۲
مقالات علمی - پژوهشی مستخرج از رساله:

1- B. Khatib, Jafar Ahmadi and M. Razmkhah (2013). Bayesian reconstruction of the missing failure times in exponential distribution, Journal of Statistical Computation and Simulation, 501-517.

2-B. Khatib, Jafar Ahmadi and M. Razmkhah (2012). Reconstruction of the past lower record values in a proportional reversed hazard rate model, Statistics, iFirst 1-15, DOI:10.1080/02331888.2012.719518.

3-B. Khatib and Jafar Ahmadi (2013). Best linear unbiased and invariant reconstructor for the past records, to appear in the Bulletin of the Malaysian Mathematical Sciences Society.

4-M. Razmkhah, B. Khatib and Jafar Ahmadi (2011). Reconstruction of order statistics in exponential distribution, JIRSS, Vol. 9, 21-40, 2010.

اطلاعیه شماره ۲

با یاری خداوند متعال، دانشگاه رازی کرمانشاه با همکاری انجمن آمار ایران، دوازدهمین کنفرانس آمار ایران را از ۳ الی ۵ شهریور ماه ۱۳۹۳ برگزار می‌کند. از دانشگاهیان، پژوهشگران، کارشناسان و علاقه‌مندان آمار دعوت می‌شود با شرکت در این کنفرانس و ارائه آخرین دستاوردهای علمی در مباحث مختلف آمار، زمینه ارتقاء دانش و فرهنگ آماری در کشور را فراهم آورند.

الف) مقاله‌ها و محورهای کنفرانس

- ارائه مقاله‌های تحقیقی و گزارش‌های علمی در تمام زمینه‌های علوم آماری، شامل:
۱. آمار نظری: استنباط آماری (۱۰۱)، مدل‌های خطی و مدل‌های خطی تعمیم‌یافته (۱۰۲)، روش‌های بیزی (۱۰۳)، نظریه تصمیم (۱۰۴)، آمار ناپارامتری (۱۰۵)، آمار فازی (۱۰۶)، سایر موضوع‌های مرتبط (۱۰۷).
 ۲. آمار کاربردی: نمونه‌گیری (۲۰۱)، رگرسیون (۲۰۲)، سری‌های زمانی (۲۰۳)، طرح آزمایش‌ها (۲۰۴)، آمار محاسباتی (۲۰۵)، آمار فضایی (۲۰۶)، داده کاوی (۲۰۷)، کنترل کیفیت آماری (۲۰۸)، شبیه‌سازی آماری (۲۰۹)، آمار بیمه (۲۱۰)، تحلیل داده‌های رسته‌ای (۲۱۱)، مدل‌سازی آماری (۲۱۲)، روش‌های چندمتغیره (۲۱۳)، سایر موضوع‌های مرتبط (۲۱۴).
 ۳. احتمال و کاربرد آن: نظریه‌ی احتمال (۳۰۱)، فرایندهای تصادفی (۳۰۲)، سیستم‌های تصادفی (۳۰۳)، نظریه‌ی توزیع‌ها (۳۰۴)، قابلیت اعتماد (۳۰۵)، آماره‌های ترتیبی (۳۰۶)، نظریه‌ی اطلاع (۳۰۷)، سایر موضوع‌های مرتبط (۳۰۸).
 ۴. آمار زیستی: آمارزیستی (۴۰۱)، آمار وقایع حیاتی (۴۰۲)، تحلیل بقا (۴۰۳)، آمار در ژنتیک (۴۰۴)، تحلیل داده‌های طولی (۴۰۵)، کارآزمایی‌های بالینی (۴۰۶)، سایر موضوع‌های مرتبط (۴۰۷).
 ۵. آمار رسمی: برآورد ناحیه‌ی کوچک (۵۰۱)، طراحی نمونه‌گیری (۵۰۲)، روش‌های جانبی (۵۰۳)، مدیریت نظام‌های آماری (۵۰۴)، آمار ثبتی (۵۰۵)، طراحی نماگرهای بهداشتی و اجتماعی (۵۰۶)، ابزارها و روش‌های محرمانگی آمار (۵۰۷)، اندازه‌گیری فقر، نابرابری و توزیع درآمد (۵۰۸)، آمار جمعیت (۵۰۹)، کاربرد فناوری‌های جدید در سرشماری‌های نفوس و مسکن (۵۱۰)، سایر موضوع‌های مرتبط (۵۱۱).
 ۶. آموزش آمار: آموزش آمار (۶۰۱)، تاریخ آمار و احتمال (۶۰۲)، سایر موضوع‌های مرتبط (۶۰۳).
 ۷. آمار در سایر علوم: آمار در اقتصاد و مدیریت (۷۰۱)، آمار در کشاورزی (۷۰۲)، آمار در علوم اجتماعی (۷۰۳)، آمار در جغرافیا و سنجش از دور (۷۰۴)، آمار در علوم پایه (۷۰۵)، آمار در علوم رفتاری (۷۰۶)، سایر موضوع‌های مرتبط (۷۰۷).
 ۹. سایر زمینه‌های مرتبط با آمار.

ب) شرایط شرکت کنندگان

۱. اعضای انجمن‌های آمار، ریاضی، سیستم‌های فازی و رمز ایران،
۲. اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی که در زمینه‌های مختلف علوم آماری فعالیت دارند،
۳. کلیه دانشجویان و فارغ التحصیلان دکتری و کارشناسی‌ارشد در زمینه‌های علوم آماری،
۴. کارشناسان آمار با داشتن تجربه فعالیت‌های آماری و معرفی مؤسسه محل خدمت،

دانشگاه رازی

دوازدهمین
کنفرانس آمار ایران

شهریور ماه ۱۳۹۳

نشانی:

کرمانشاه

باغ ابریشم

دانشگاه رازی

دانشکده علوم

گروه آمار

کدپستی:

۶۷۳۴۶-۶۷۱۴۹

تلفن و دورنگار:

۰۸۳۱-۴۲۷۴۵۷۳

Email:

isc12@razi.ac.ir

Website:

http://isc12.razi.ac.ir

۵. دانشگاه‌های مجری دوره کارشناسی آمار می‌توانند حداکثر ۵ دانشجوی دوره کارشناسی را برای شرکت در کنفرانس به کمیته برگزاری کنفرانس معرفی نمایند،
۶. دبیران آموزش و پرورش با داشتن حداقل درجه کارشناسی و تدریس درس‌های آماری با معرفی اداره آموزش و پرورش ناحیه یا شهرستان.
توجه: کمیته برگزار کننده کنفرانس، تقاضاهای رسیده را بررسی و متناسب با امکانات نسبت به پذیرش متقاضیان اقدام خواهد کرد و با توجه به محدودیت‌های موجود، از پذیرش همراهان معذور است.

ج) فعالیت‌های کنفرانس

۱. سخنرانی‌های عمومی و تخصصی ۵۰ دقیقه‌ای،
۲. سخنرانی‌های تخصصی ۲۰ دقیقه‌ای،
۳. سخنرانی‌های تحلیلی ۲۰ دقیقه‌ای در مورد کارهای اجرایی آماری،
۴. ارائه پوستر جهت معرفی کارهای تحقیقاتی یا اجرایی آماری،
۵. برگزاری کارگاه‌های آموزشی و تخصصی،
۶. برگزاری میزگردهای تخصصی در زمینه‌های آموزش آمار، مدیریت آمار، فرهنگ آماری، نظام آمارشناسی و دیگر مسائل مرتبط،
۷. برپایی نمایشگاه‌های نرم‌افزار، کتاب، سیستم‌های اطلاع‌رسانی و فعالیت‌های آماری.

د) شرایط دریافت و پذیرش مقاله یا گزارش علمی

علاقه‌مندان به ارائه مقاله در کنفرانس لازم است **مقاله کامل** خود را به یکی از زبان‌های فارسی یا انگلیسی تهیه نمایند. مقاله یا گزارش علمی باید شامل عنوان، نام و نام‌خانوادگی، نام هشت صفحه A4 با یکی از نرم افزارهای **FarsiTex** برای مقاله‌های فارسی یا **LaTeX** برای مقاله‌های انگلیسی تهیه شود. برای تهیه مقاله یا گزارش علمی لازم است از فایل فرمت (**Style File**) مخصوص مجموعه مقالات کنفرانس و نمونه‌های (**Templates**) تهیه شده که در بخش "ارسال مقاله" صفحه وب کنفرانس به آدرس <http://isc12.razi.ac.ir> قرار دارند، استفاده شود.

تذکر :

۱. هر شرکت کننده تنها می‌تواند یک سخنرانی تخصصی یا پوستر ارائه نماید.
۲. فایل اصل مقاله یا گزارش علمی همراه با دو نسخه pdf ، یکی با نام و مشخصات نویسنده و دیگری بدون نام ، باید صرفاً از طریق صفحه وب کنفرانس حداکثر تا تاریخ **۱۳۹۲/۹/۳۰** به دبیرخانه کنفرانس ارسال شود. از ارسال صرفاً چکیده مقاله خودداری فرمائید. فقط مقاله‌های کامل ارسال شده مورد داوری قرار خواهند گرفت.
۳. مقاله‌های پذیرفته شده هنگامی برای ارائه در برنامه کنفرانس قرار داده می‌شوند که فرد ارائه دهنده در کنفرانس ثبت‌نام کرده باشد.

دانشگاه رازی

دوازدهمین

کنفرانس آمار ایران

شهریور ماه ۱۳۹۳

نشانی:

کرمانشاه

باغ ابریشم

دانشگاه رازی

دانشکده علوم

گروه آمار

کدپستی:

۶۷۱۴۹-۶۷۳۴۶

تلفن و دورنگار:

۰۸۳۱-۴۲۷۴۵۷۳

Email:

isc12@razi.ac.ir

Website:

<http://isc12.razi.ac.ir>

۴. مقاله باید در برگیرنده‌ی یافته‌های جدید باشد که در جای دیگری منتشر نشده است.
۵. گزارش علمی باید حاوی تحلیل‌های بدیع از طرح‌ها و فعالیت‌های اجرایی آمار باشد.
۶. در صورتی که مقاله در یک سال اخیر از طرف مجلات علمی معتبر مورد پذیرش قرار گرفته یا برای چاپ ارسال شده باشد، می‌تواند فقط برای ارائه به صورت سخنرانی یا پوستر ارسال شود.
۷. پذیرش مقاله برای سخنرانی، پوستر یا چاپ در مجموعه‌ی مقاله‌ها منوط به تایید کمیته علمی کنفرانس است. مقاله‌هایی که در مجموعه مقاله‌های کنفرانس چاپ می‌شوند، انتشار آنها پس از برگزاری کنفرانس در مجلات علمی بلامانع است.
۸. مقاله‌های پذیرفته شده در کنفرانس بر حسب محتوی علمی انتخاب و در نشریات علمی انجمن آمار ایران چاپ خواهد شد. برای این منظور از نویسنده‌ی مسئول مقاله‌ی برگزیده توسط سردبیر هر نشریه دعوت خواهد شد تا مقاله خود را برای بررسی فرایند داوری به مجله ارسال نمایند.

ه) برگزاری نمایشگاه

علاقه‌مندان به برگزاری نمایشگاه می‌توانند پیشنهادهای خود را تا تاریخ **۱۳۹۳/۳/۳۱** به دبیرخانه‌ی کنفرانس اعلام کنند.

و) برگزاری کارگاه آموزشی

علاقه‌مندان به برگزاری کارگاه‌های آموزشی می‌توانند عنوان، اهداف، سرفصل مطالب، مدت، نوع مخاطبان و امکانات مورد نیاز کارگاه پیشنهادی را حداکثر تا تاریخ **۱۳۹۳/۱/۳۱** به دبیرخانه کنفرانس معرفی نمایند. برگزاری کارگاه آموزشی منوط به تایید کمیته علمی کنفرانس و ثبت‌نام حداقل ۱۵ شرکت‌کننده است.

تذکر: علاقه‌مندان به شرکت در کارگاه‌ها می‌توانند برای اطلاع بیشتر و ثبت‌نام از تاریخ **۱۳۹۳/۲/۲۰** لغایت **۱۳۹۳/۳/۲۰** به وب سایت کنفرانس مراجعه نمایند.

ز) تاریخ‌های مهم

- پایان ارسال مقاله کامل **۱۳۹۲/۹/۳۰**
- ارسال نتایج داوری مقاله‌ها حداکثر تا **۱۳۹۲/۱۲/۱۵**
- دریافت اصلاحات از نویسندگان حداکثر تا **۱۳۹۳/۱/۱۵**
- اعلام نتایج نهایی داوری مقاله‌ها حداکثر تا **۱۳۹۳/۲/۱۵**
- آخرین مهلت ثبت‌نام در کنفرانس **۱۳۹۳/۲/۳۰**

هزینه‌های ثبت نام و اسکان متعاقباً در اطلاعیه شماره ۳ به اطلاع علاقه‌مندان خواهد رسید.

ISC12

دوازدهمین

کنفرانس آمار ایران

شهریور ماه ۱۳۹۳

نشانی:
کرمانشاه
باغ ابریشم
دانشگاه رازی
دانشکده علوم
گروه آمار
کدپستی:
۶۷۱۴۹-۶۷۳۴۶
تلفن و دورنگار:
۰۸۳۱-۴۲۷۴۵۷۳
Email:
isc12@razi.ac.ir
Website:
<http://isc12.razi.ac.ir>

بسمه تعالی

دوازدهمین کارگاه فرایندهای تصادفی و کاربردهای آن

دانشگاه بیرجند - ۲۷ و ۲۸ آذر ماه ۱۳۹۲

فراخوان شماره ۱

با یاری خداوند متعال دانشگاه بیرجند دوازدهمین کارگاه فرایندهای تصادفی و کاربردهای آن را با هدف گردهمایی و تبادل نظر محققین و اساتید این رشته در روزهای ۲۷ و ۲۸ آذرماه ۱۳۹۲ (۱۸ و ۱۹ دسامبر ۲۰۱۳) برگزار می‌کند. بدین وسیله از کلیه اساتید دانشگاه‌ها، پژوهشگران و دانشجویان دکتری که در محورهای کارگاه فعالیت دارند، دعوت می‌شود تا ضمن شرکت در کارگاه با ارائه جدیدترین دستاورد-های پژوهشی خود به غنای علمی کارگاه بیفزایند. برای اطلاع از محورهای قابل ارائه در کارگاه به سایت کارگاه به نشانی ذیل مراجعه فرمائید.

تاریخ‌های مهم:

۱- آخرین مهلت ارسال چکیده مقاله: ۹۲/۸/۱۵

۲- اعلام جواب داوری‌ها: ۹۲/۹/۱۰

۳- مهلت ثبت نام با پرداخت هزینه‌ها: ۹۲/۹/۱۲

توجه: شرایط ثبت نام و ارسال مقاله در فراخوان بعدی به اطلاع علاقمندان خواهد رسید.

نشانی: استان خراسان جنوبی - بیرجند - دانشگاه بیرجند - دانشکده علوم ریاضی - گروه آمار - دبیرخانه کارگاه

تلفن: ۰۵۶۱-۲۵۰۲۰۴۵ - داخلی ۲۵۰ **دورنگار:** ۰۵۶۱-۲۵۰۲۰۴۱

آدرس ایمیل: nilisani@yahoo.com

وب سایت: www.workshopstochastics.com

فرم عضویت در انجمن آمار ایران

آدرس: تهران، خیابان فلسطین (بین بزرگمهر و انقلاب)، بن بست نجم، پلاک ۲، طبقه دوم، واحد ۱۱
کد پستی: ۱۴۱۶۸۴۳۷۷۴ تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۹۵۵۴۰
نمابر: ۰۲۱-۶۶۴۹۹۸۲۷
آدرس اینترنتی: www.irstat.ir
پست الکترونیکی: info@irstat.ir

در صورت تغییر مشخصات نیز لازم است اعضاء محترم انجمن این فرم را مجدداً تکمیل و ارسال نمایند.
عضو جدید ☐ تغییر مشخصات ☐ شماره عضویت:

۱. مشخصات فردی:

نام: _____
نام خانوادگی: _____
تاریخ تولد: _____ شماره ملی: _____ جنسیت: ☐ زن ☐ مرد

۲. مشخصات تحصیلی:

آخرین مدرک تحصیلی:

تخصص‌ها و گدهای مربوطه:

تخصص	آمار در پزشکی	آمار رسمی	آمار زیستی	آنالیز تصادفی	احتمال ترکیباتی	احتمال هندسی، هندسه تصادفی	استنباط آماری	استنباط در فرایندهای تصادفی
کد	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
استنباط ناپارامتری	تاریخ آمار و احتمال	تحلیل بقاء و داده‌های سانسور شده	تحلیل چند متغیره	تحلیل داده‌ها	تحلیل شکل	داده کاوی	روش‌های دنباله‌ای	روش‌های نموداری
۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷
سری‌های زمانی	طرح آزمایش‌ها	فرایندهای تصادفی	فرایندهای خاص	فرایندهای مارکوف	میان نظریه احتمال	میان و فلسفه آمار	مجموعه‌ها و میدان‌های تصادفی	محاسبات آماری
۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶
مدل‌های خطی و ناخطی	نظریه تصمیم	نظریه توزیع‌ها	نظریه‌های حدی	نمونه‌گیری	موضوع مرتبط			
۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲			

محل تحصیل (برای دانشجویان):

دانشگاه محل اخذ آخرین مدرک:

شهر و کشور محل اخذ مدرک:

۳. مشخصات شغلی:

مرتبه علمی: استاد ☐ دانشیار ☐ استادیار ☐ مربی ☐ کارشناس آمار ☐ کارشناس ارشد آمار ☐ دبیر ☐ آموزگار ☐ دانشجوی دکتری ☐ دانشجوی کارشناسی ارشد ☐ دانشجوی کارشناسی ☐
دانشجوی کاردانی ☐ غیره ☐ (ذکر شود):

۴. نشانی و راه‌های دسترسی:

تلفن ثابت: _____ تلفن همراه: _____
نشانی پستی: _____
آدرس الکترونیکی (e-mail): _____
کد پستی ۱۰ رقمی: _____
دورنگار: _____

۵. پرداخت حق عضویت و اشتراک نشریات:

مبلغ واریزی:

شماره فیش بانکی و تاریخ واریز:

۶. میزان حق عضویت انجمن آمار ایران مهر ۹۲ - مهر ۹۳

حق عضویت	وابسته	پیوسته	وابسته دانشجویی	پیوسته دانشجویی	عضویت دائم
مبلغ (ریال)	۲۰۰/۰۰۰	۴۰۰/۰۰۰	۱۲۰/۰۰۰	۲۴۰/۰۰۰	۶/۰۰۰/۰۰۰

۷. اشتراک سالانه نشریات انجمن آمار ایران (مبلغ به ریال) دو شماره از هر مجله و چهار شماره از خبرنامه

مجله (نشریه)	رتبه مجله	اعضا	نسخه الکترونیکی	نسخه رایگان	نسخه اضافی
خبر نامه	-	☐	☐	خبر نامه و یک مجله به دلخواه	☐ ۸۰/۰۰۰
ندا	علمی دانشجویی	☐ ۸۰/۰۰۰	☐	☐ وابسته دانشجویی	☐ ۱۶۰/۰۰۰
اندیشه آماری	علمی ترویجی	☐ ۸۰/۰۰۰	☐	☐ وابسته دانشجویی	☐ ۱۶۰/۰۰۰
علوم آماری	علمی پژوهشی	☐ ۸۰/۰۰۰	☐	☐	☐ ۱۶۰/۰۰۰
JIRSS	علمی پژوهشی	☐ ۸۰/۰۰۰	☐	☐	☐ ۱۶۰/۰۰۰

توضیحات:

- ۱- چنانچه در یکی از رشته‌های مرتبط با آمار درجه کارشناسی ارشد یا دکتری دارید در مقابل عضویت پیوسته و در غیر این صورت در مقابل عضویت وابسته علامت بزنید.
- ۲- امکان ارسال نسخه الکترونیکی تمامی نشریات برای اعضاء وجود دارد. خبرنامه و یک مجله به انتخاب عضو بصورت کاغذی بصورت رایگان ارسال می‌گردد.
- ۳- خواهشمند است مبلغ حق عضویت انجمن را به حساب سیبا شماره ۰۱۰۵۶۵۷۱۰۴۰۰۱ به نام انجمن آمار ایران نزد بانک ملی ایران واریز و پس از تکمیل فرم درخواست عضویت آنرا را به همراه یک قطعه عکس پرسنلی از طریق آدرس پستی (یا تصویر عکس به آدرس الکترونیکی) انجمن ارسال فرمائید.

انامه و انالیه راجعون

باعرض تاسف و تالش، ساحت اندیشه و علم آمار در سال جهانی آمار، با گذشت استاد کراتقدر گروه آمار دانشگاه

فردوسی مشهد، جناب آقای دکتر **غلامحسین شاهکار** داغدار شد. مدرس و الامقام و قلم توانایی که در خدمت علم

و فضیلت بود و آمارشناسانی عالی قدر را به جامعه آمار کشور هدیه نمود. از خداوند می‌خواهیم که پاداش خیر و خدمت آن

عزیز را با شمع گرداندن او از رحمت گسترده اش عطا فرماید.

انجمن آمار ایران، این مصیبت را به همه اصحاب علم و ادب و خدمتگزاران اندیشه و ایران و به خصوص به خانواده

آمار کشور و خانواده فقید سعید آن جناب، تسلیت عرض کرده و از خداوند منان برای ایشان علو درجات و برای

بازماندگان و ارادتمندان این عزیز اجر و صبر و سلامتی از درگاه حضرت حق مسألت دارد.

هیئت مدیره انجمن آمار ایران

Iranian Statistical Society

NewsLetter

Summer 2013, No 79

ISCIS

International Year of Statistics

Recognizing the Contributions of Statistics to Society Worldwide

Sept 2012 Air Transport Movements
Schedule Flights

CITY	2012	2011
AMSTERDAM	1,200	1,100
BARCELONA	1,100	1,000
BATUMI	1,000	900
BELGRADE	900	800
BELLEVILLE	800	700
BELLEVILLE	700	600
BELLEVILLE	600	500
BELLEVILLE	500	400
BELLEVILLE	400	300
BELLEVILLE	300	200
BELLEVILLE	200	100
BELLEVILLE	100	0

Cities with the most skyscrapers

Rank	City	Skyscrapers
1	New York	1,200
2	London	1,100
3	Chicago	1,000
4	Manila	900
5	Shanghai	800
6	Beijing	700
7	Seoul	600
8	Osaka	500
9	San Francisco	400
10	Los Angeles	300

Renewable Energy Production

Country	2000	2010
Germany	1,200	1,100
Spain	1,100	1,000
France	1,000	900
Italy	900	800
UK	800	700
Sweden	700	600
Norway	600	500
Denmark	500	400
Finland	400	300
Ireland	300	200

% Arable Land

Country	% Arable Land
Germany	12.0
Spain	11.0
France	10.0
Italy	9.0
UK	8.0
Sweden	7.0
Norway	6.0
Denmark	5.0
Finland	4.0
Ireland	3.0

Current and average price index

Year	2011 Jan	2011 Mar	2011 May
Germany	100.0	100.0	100.0
Spain	100.0	100.0	100.0
France	100.0	100.0	100.0
Italy	100.0	100.0	100.0
UK	100.0	100.0	100.0
Sweden	100.0	100.0	100.0
Norway	100.0	100.0	100.0
Denmark	100.0	100.0	100.0
Finland	100.0	100.0	100.0
Ireland	100.0	100.0	100.0

Change in mean temperature by district 1918 to 2000 (°C)

District	1918	1948	1978	2000
Germany	10.0	10.0	10.0	10.0
Spain	10.0	10.0	10.0	10.0
France	10.0	10.0	10.0	10.0
Italy	10.0	10.0	10.0	10.0
UK	10.0	10.0	10.0	10.0
Sweden	10.0	10.0	10.0	10.0
Norway	10.0	10.0	10.0	10.0
Denmark	10.0	10.0	10.0	10.0
Finland	10.0	10.0	10.0	10.0
Ireland	10.0	10.0	10.0	10.0

Tel: +98 (21) 66495540
Fax: +98(21) 66499821
PO Box: 15815-1614
tehran iran.